

Yhteenveto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduista lausunnoista

Soinin kunnan puolen Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 7.1. - 5.2.2020 ja 14.2.-23.2.2020. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin 18 lausuntoa ja 6 mielipidettä. Tässä raportissa on kuvattu tiivistelmä mielipiteistä ja kaavoittajan vastineet.

Lausunnot

- 1 Elisa Oyj, 30.1.2020
- 2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 31.1.2020
- 3 Etelä-Pohjanmaan liitto, 5.2.2020
- 4 Fingrid Oyj, 31.1.2020
- 5 Keski-Suomen ELY-keskus, 4.2.2020
- 6 Keski-Suomen liitto, 4.2.2020
- 7 Kyyjärven kunta, 30.1.2020
- 8 Metsähallitus , 5.2.2020 (salassa pidettävä)
- 9 Metsänhoitoyhdistys Soini ry, 6.2.2020
- 10 Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti, 5.2.2020
- 11 Saarijärven kaupunki, 7.2.2020
- 12 Seinäjoen museot 5.2.2020
- 13 Suomen luonnonsuojeluliitto, 5.2.2020
- 14 Telia, 6.2.2020
- 15 Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 4.2.2020
- 16 Väylä, 30.1.2020
- 17 Ähtärinjärven luontoyhdistys ry, 5.2.2020
- 18 Ähtärin kaupunki, 14.2.2020
- 1 Tiivistelmä Isojärven mökkiläisten mielipiteestä 2.2.2020
- 2 Mielipide 2 (Yksityinen maanomistaja 22.3.2020)
- 3 Mielipide 3 (Yksityinen maanomistaja 22.3.2020)
- 4 Tiivistelmä mielipiteeseen 4 (yksityinen maanomistaja 1.2.2020)
- 5 Mielipide 5, Useita allekirjoittaneita (yht, 124 nimeä) 4.2.2020
- 6 Hautakylän kyläyhdistys ry, 4.2.2020

Lausunnot

1 Elisa Oyj, 30.1.2020

Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Kyseisen hankkeen vaikutusalueella on tarve rakentaa korvaavaa verkkoa.

- vaikutusalueella on Elisan radiolinkkijärjestelmiä 1-2 kpl

Vastine lausuntoon 1

Merkitään tiedoksi.

2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 31.1.2020

- 1) Ähtärin kaupunginhallitus on 7.1.2020 päivätyllä kuulutuksella ilmoittanut kaavoitusta koskevat asiakirjat nähtäville mielipiteiden jättämistä varten. Kuulutuseroituksessa on rajattu mielipiteen jättömahdollisuus "kuntalaisille". Kuulutuksessa on tämän osalta muotovirhe, sillä kaavoituksessa osallisia voi olla myös muita tahoja kuin varsinaiset kuntalaiset. Muita tahoja ovat esimerkiksi asianosaiset viranomaiset, erilaiset yhdistykset, joiden toimialaan ja toimialueeseen kuuluen hankkeella voi olla vaikutuksia sekä sellaiset ulkopaikkakuntalaiset, joilla on kiinteistöomistuksia yleiskaavan suunnittelualueella tai sen välittömässä vaikutuspiirissä.
- 2) Suunnittelutilannetta ja maakuntakaavoja esittelevään kappaleeseen 3.2 voisi kauppaa, liikennettä ja keskustatoimintoja tarkastelevan Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 2. osalta todeta kaavan ollaan maakuntavaltuuston hyväksynnässä 2.12.2019. Kaava ei kuitenkaan olla ilmeisesti vielä tullut voimaan tätä lausuntoa kirjoitettaessa.
- 3) ELY -keskus toteaa voimassa olevan maakuntakaavoituksen ohjaavan tv -aluemerkinnällään kuntakaavoitusta. Lähtökohtaisesti seudullisesti merkittävien tuulivoimapuistojen rakentaminen on suunniteltava siten, että ne mahtuvat maakuntakaavassa esitetylle alueelle. Tässä tapauksessa suunnittelualueen mahdollista laajuutta ja voimaloiden sijoittumista määrittelee erityisesti alueella todetut linnustoarvot, jotka ovat kaavan jatkosuunnittelussa aiheellista huomioida täysipainoisesti.
- 4) Osallisia ja vuorovaikutuksia käsittelevässä kappaleessa 6 olisi osallisten joukkoon tarpeellista täydentää viranomaistahoksi myös Metsäkeskus sekä erikseen mainiten suunnittelualueella toimivia yrityksiä kuten VAPO Oy, UPM ja Finsilva Oy.
- 5) Kappaleessa 6.3 on esitelty vuorovaikutusmahdollisuuksia kaavoituksen eri vaiheissa. Tässä yhteydessä olisi hankkeen prosessien ja aikajanan paremman hahmottamisen kannalta ollut selventävää esitellä YVA -menettelyä ja yleiskaavoitusmenettelyä rinnakkaisina prosesseina esimerkiksi menettelyitä havainnollistavan prosessikaavion avulla. Näin asianosaisten olisi helpompi hahmottaa missä eri vaiheissa annetaan kannanottoja YVA -arviointiohjelmasta ja myöhemmin arviointiselostuksesta sekä yleiskaavaluonnoksesta ja - ehdotuksesta. On tärkeää, että asianosaiset ymmärtävät prosessit kuulemisineen eri lain säädösten mukaisina erillisinä tapahtumina, vaikka kulkevatkin ajallisesti rinnakkain.
- 6) ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on tutustunut myös hankkeen YVA—ohjelmaan sekä siinä esitettyihin yksityiskohtaisempiin selvityksiin. Suunnitellut ja valmisteilla olevat luontonselvitykset vaikuttavat varsin kattavilta. Luonnonsuojeluyksikkö tuo tehtävien selvitysten osalta erityisesti esiin hankealueella esiintyvän maakotkan sekä läheisten Natura-alueiden

luonnonarvot. Luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että vasta hankkeen YVA-menettelyn johtopäätösten pohjalta voidaan arvioida hankkeen toteuttamismahdollisuuksia.

Kaavoittajan vastine

- 1) Merkitään tiedoksi ja otetaan huomioon seuraavissa kuulutuksissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä kaavaselostuksessa on kuvattu kattavasti tahot, jotka voivat olla kaavoituksessa osallisia.
- 2) Maakuntakaavan tilanne on päivitetty. Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on 2.12.2019 on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan muutoksen ja päätös on tullut lainvoimaiseksi.
- 3) Kaava-alue poikkeaa Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavassa esitetystä tuulivoimaloiden alueen rajauksesta ulottuen kaavarajausta jonkin verran laajemmalle ja kaksi voimalaa sijoituu maakuntakaavarajauksen ulkopuolelle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on vertailtu maakuntakaavan mukaisen tuulivoimala-alueen ja hankkeen mukaisen alueen vaikutuksia keskenään. Kaiken kaikkiaan hankkeen ympäristövaikutusten ei arvioida poikkeavan merkittävästi Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden alueen mukaisen hankkeen vaikutuksista.
- 4) Listaa osallisista on päivitetty.
- 5) Kaavaselostukseen lukuun 1.4. on lisätty prosessikaavio YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin liittymisestä toisiinsa.
- 6) Merkitään tiedoksi.

3 Etelä-Pohjanmaan liitto, 5.2.2020

Kimpilamminkankaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on huomioitu Etelä-Pohjanmaan voimassa olevat maakuntakaavat asianmukaisella tarkkuudella. Kauppaa ja keskustatoimintojen alueita käsittelevän Etelä-Pohjanmaan II vaihemaakuntakaavan muutoksen osalta kaavaprosessi on edennyt siten, että maakuntavaltuusto hyväksyi kaavamuutoksen 2.12.2019.

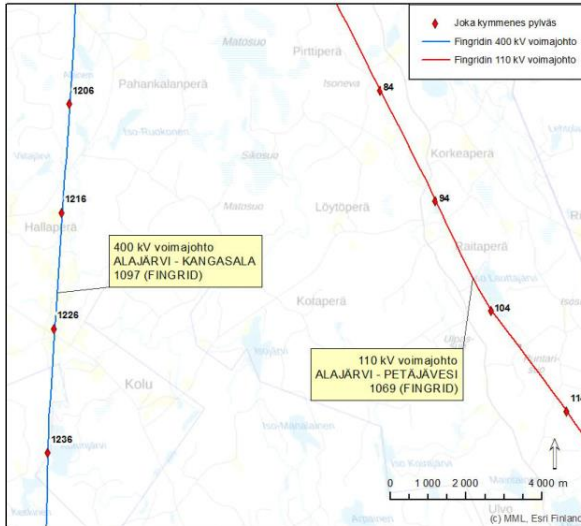
Etelä-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että Kimpilamminkankaan kaavaprosessin etenemisestä tiedotetaan avoimesti kaikille osallisille ja kaava laaditaan hyvässä vuorovaikutuksessa alueen asukkaat ja loma-asukkaat huomioiden.

Vastine lausuntoon 3

Maakuntakaavan tilanne on päivitetty. Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on 2.12.2019 on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan muutoksen ja päätös on tullut lainvoimaiseksi.

4 Fingrid Oyj, 31.1.2020

Kimpilamminkankaan tuulivoima-alue sijoittuu Fingridin 400 kV ja 110 kV voimajohtojen väliselle alueelle (Kuva 1).

Kuva 1. Fingridin voimajohdot.

Tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän Fingridin voimajohtojen johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Pyydämme huolehtimaan tästä etäisyydestä kaavan laadinnassa.

Fingridillä ei ole lausuttavaa hankkeen lähtökohdista.

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine lausuntoon 4

Merkitään tiedoksi. Kaavoituksessa on huomioitu etäisyys voimajohtoihin. Lähin voimala sijoittuu noin 1,3 kilometrin päähän voimajohdosta.

5 Keski-Suomen ELY-keskus, 4.2.2020

Keski-Suomen ELY-keskus pitää tärkeänä, että osayleiskaavojen vaikutusten arviointi ulotetaan Keski-Suomen maakunnan alueelle riittävässä määrin. Keski-Suomen ELY-keskus pyytää huomioidaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmien suunnittelutilanteen kuvauksessa Keski-Suomen maakuntakaavan ja siinä olevat aluevaraukset Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan lisäksi. Karstulan kunnan ja Saarijärven kaupungin osalta on myös syytä huomioida kaavoitustilanne tarvittavin osin. Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmista.

Vastine lausuntoon 5

Merkitään tiedoksi. Kaavaselostukseen on täydennetty kaavatilanne myös Keski-Suomen maakuntakaavan osalta.

6 Keski-Suomen liitto, 4.2.2020

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että kaavan vaikutuksia arvioidaan noin 20 km etäisyydelle tuulivoimaloista. Lisäksi arvioidaan yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Keski-Suomen lainvoimaisessa maakuntakaavassa on maakuntien rajan tuntumaan osoitettu Natura 2000 -alueita. Näistä Natura-alueista hankealuetta lähimmäksi sijoittuu Laihistenneva-Härkäneva-Vahvasenjoki (FI0900055), joka on luontodirektiivin mukainen Natura SAC-alue. Lähin lintudirektiivin mukainen Natura SPA-alue on Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva (FI0900093), joka sijoittuu noin 6 km etäisyydelle hankealueelta koilliseen. Lisäksi hankealueelta kaakkoon noin 9 km päähän sijoittuu Natura SAC-alue Aittosuo-Leppäsuo-Uitusharju (FI0900005). Luontovaikutuksista keskeisimpinä voidaan pitää mahdollisia linnustovaikutuksia ja nämä tulee huomioida osana kaavan vaikutusten arviointia.

Vastine lausuntoon 6

Merkitään tiedoksi. Vaikutukset Natura-alueisiin ja linnustoon on arvoitu osana ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja arvioinnin tulokset on huomioitu kaavaprosessissa.

7 Kyyjärven kunta, 30.1.2020

Kyyjärven kunnalla ei ole asiaan lausuttavaa.

Vastine lausuntoon 7

Merkitään tiedoksi.

8 Metsähallitus, 5.2.2020 (salassa pidettävä)

Lausunto huomioidaan kaavoituksessa ja vaikutusten arvioinnissa.

9 Metsänhoitoyhdistys Soini ry, 6.2.2020

Metsänhoitoyhdistys Soini ry toimii Soinin kunnan alueen yksityismetsissä metsänomistajien neuvonnassa ja edunvalvonnassa ja on Maa- ja metsätaloustuottajien (MTK) jäsenjärjestö. Kimpilammenkankaan tuulivoimapuisto sijaitsee osin yksityisten metsänomistajien mailla, joten sillä on merkitystä heidän metsänomistukseensa. Metsänhoitoyhdistys Soini katsoo, että oikein toteutettuna tuulivoima ei haittaa metsänomistajajäsentemme harjoittamaa metsätaloutta, vaan antaa hyvän mahdollisuuden monipuolistaa maankäyttöä ja saada metsämaalle merkittävää lisätuottoa.

Metsänhoitoyhdistys Soini edellyttää, että tuulivoimapuiston alueella tulee aina sallia maa- ja metsätalouden harjoittaminen, metsästyys ja kalastus, kuitenkin siten, ettei siitä aiheudu haittaa tuulivoiman tuotannolle. Tuulivoimayleiskaavassa metsät tulee kaavoittaa M-merkinnällä (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Metsänomistajan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että tuulivoimapuiston alueella toimitaan metsälain säädösten mukaisesti.

Metsänhoitoyhdistys Soini katsoo, että suunnitellun Kimpilammenkankaan tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on kattavasti pyydetty lausunnot eri tahoilta. Tämä takaa kaikille osapuolille riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kaavan valmistelussa.

Vastine lausuntoon 9

Merkitään tiedoksi. Maa- ja metsätalousalueet on pääosin osoitettu kaavassa M-merkinnällä. Arpaisten ulkoilureitin kohdalla metsäalueet on osoitettu merkinnällä MU eli maa- ja metsätalous-alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta.

10 Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti, 5.2.2020

Kimpilammenkankaan tuulivoimahankkeen rakentamista koskevassa suunnittelussa on selvitetty tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Pääesikunnan antamassa lausunnossa AP2354 (2. viiteasiakirja) todetaan, että Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista Soinin / Ähtärin Kimpilamminkankaan alueelle. Puolustusvoimien lausunto perustuu Energiequelle Oy:n 21.12.2018 tekemään lausuntopyyntöön (1. viiteasiakirja) ja siinä esitettyihin tietoihin suunnitelluista tuulivoimaloiden sijainneista.

Puolustusvoimien lausunto

2. Logistiikkarykmentti Puolustusvoimien alueellisena maankäytön edunvalvojana on tutustunut Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Suunnitelmassa ei ole otettu huomioon, tai huomioon ottamista ei ole mainittu, tuulivoimahankkeen vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 24§ mukaan kaikessa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tuulivoimaloiden tiedetään aiheuttavan haittaa erityisesti tutkille (=ilma- ja merivalvontatutkat), joille voimat ovat suuria tutkakohteita. Tuulivoimalan aiheuttamat häiriöt ilmenevät muun muassa varjostamisena ja ei-toivottuina heijastuksina, mistä johtuen tutkan valvontakyky heikentyy ja tuulivoimala voi näkyä tutkakuvassa. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdasta 3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee käydä ilmi, että tavoitteet on huomioitu myös Puolustusvoimien osalta (vrt. 2. viiteasiakirja). Muilta osin Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Vastine lausuntoon 10

Lukuun 3.1. *Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet* on lisätty seuraava: "Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet." Kaavaselostuksessa on kuvattu vaikutukset ilmaturvallisuuteen ja tutkien toimintaan.

11 Saarijärven kaupunki, 7.2.2020

Kimpilamminkankaan tuulivoimayleiskaavan hankealue sijoittuu noin 10 km etäisyydelle Saarijärven kaupungin luoteisrajasta. Lähimmät Saarijärven kaupungin rantaosayleiskaava-alueet sijoittuvat Valkeinen-vesistön rannalle n. 11,5 km etäisyyteen hankealueesta. Etäisyyden takia tuulivoimahankkeen Saarijärven kaupungin puolelle kohdistuvat vaikutukset jäävät hyvin vähäisiksi.

Saarijärven kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine lausuntoon 11

Merkitään tiedoksi.

12 Seinäjoen museot 5.2.2020

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu asianmukaisesti. Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo (nyk. Seinäjoen museot) huomioidaan osallisena. Tarvittaessa Lausunto on hyvä pyytää myös Keski-Suomen museosta, sillä vaikutusalue ulottuu myös Keski-Suomen maakunnan alueelle. Vaikutuksia arvioidaan muun muassa kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön liittyen. Niitä arvioidaan koko sillä alueella, jolla kaavalla voi olla vaikutuksia. Vaikutusarviointissa tarkastellaan myös mahdollisuuksia ja keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi. Tarvittavat ja jo tehdyt selvitykset on syytä kirjata myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, vaikka ne toteutetaankin YVA-menettelyn yhteydessä.

Suunnitelmassa todetaan, että alueella ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Kaksi RKY 2009 kohdetta sijaitsee kaukovaikutusalueella, joitakin pienialaisia teoreettisella vaikutusalueella. Hanketta varten ei ole suunnitteilla erillisselvitystä paikallisesti arvokkaista kulttuuriympäristöistä. Tuulivoimapuiston läheisellä vaikutusalueella Soinissa sijaitsee kuitenkin muun muassa Kolun, Korkeaperän ja Hallaperän kylät, joissa voi olla kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Näin ollen museo edellyttää näillä alueilla rakennusinventointia ja kohteiden arvottamista, jotta hankkeen vaikutuksia voidaan tarkastella näihin arvoihin suhteutettuna.

Suunnitellun tuulivoimapuiston alueella on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2019 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu avoin yhtiö). Alueelta ei tunnettu muinaismuistolain (295/1963) nojalla suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä ennen inventointia. Maastoinventoinnissa tarkastettiin voimalapaikat vähintään 200—400 m säteeltä, ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset 40—100 m leveällä kaistaleella, voimalapaikkojen väliset alueet, voimalapaikkojen ja käytössä olevien metsäteiden alueet, tielinjaukset sekä muut otolliset kuivat kankaat. Inventoinnissa Löydettiin ja kartoitettiin 23 uutta kiinteää muinaisjäänöskohdetta, joista 15 on tervahautoja, 7 on tervapirtin pohjia tai kiukaita ja yksi rakennuksen (tervavaraston) pohja.

Näistä 18 sijaitsee Soinin kunnan alueella. Kohteita ei ole vielä lisätty Museoviraston muinaisjäänösrekisteriin, mutta arkeologisen inventoinnin tutkimusraportti on toimitettu Museovirastoon ja Seinäjoen museoihin. Museon arvion mukaan arkeologinen selvitys on laadukas ja riittävä yleiskaavatasoinen inventoinniksi.

Vastine lausuntoon 12

Osallisistaan on päivitetty Keski-Suomen museo. Kaavaselostukseen on päivitetty nykytilan kuvaus ja vaikutusten arviointi kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista. Arkeologisen inventoinnin tulokset on huomioitu kaavan laadinnassa. Tehdyn ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset on otettu huomioon kaavan laadinnassa.

13 Suomen luonnonsuojeluliitto, 5.2.2020

Alueen kaavoituksessa on huomioitava ensinnäkin se mitä viranomaiselle on määrätty varovaisuusperiaatteen noudattamisessa. Alueelle ollaan kaavoittamassa ja rakentamassa kooltaan sellaisia voimaloita, joita ei ole käytössä vielä missään. Näin suurten voimaloiden aiheuttamista ympäristölle ja terveydelle aikaansaamista vaikutuksista ei ole riittävästi tietoa, että voitaisiin turvallisesti kaavoittaa olemassa olevaan tietoon perustuen, vaan viranomaisen on arvioitava mahdollisia kielteisiä vaikutuksia siten, että päätöksenteossa täytetään viranomaisen varovaisuusperiaate.

Huomattavaa on, että alue on maastonmuodoiltaan hyvin kumpuilevaa ja mäkiä. Lähimpiin asuttuihin kiinteistöihin on matkaa vain 1,2 km. Voimaloiden melu- ja välkevaikutuksia tulee arvioida luotettavasti ja huolella. Toimijan olisi syytä tehdä arvio myös infraäänien vaikutusalueesta ja mahdollisista vaikutuksista.

Alueen keskeinen osa on vanhaa ja päättymässä olevaa turvetuotantoaluetta, jonka jatkokäytöstä ei ole tietoa. Käytöstä poistetut turvealueet toimivat metsäkanalintujen, etenkin teerien soidinalueina. Kanalinnuista alueella tavataan myös riekko ja metso, joiden elinalueiden turvaaminen on tärkeää lajien harvalukuisuudesta johtuen. Alueen suunnittelussa tulee selvittää riekko- ja metso-reviirit erityisellä huolellisuudella, ettei voimalarakentaminen vaaranna lajien säilymistä alueella.

Linnusto

Linnuston osalta alueelta tavataan myös kapustarinta, suopöllö, suokukko, maakotka, sääksi, nämä merkittävät lajit ainakin. Lajien elinpiirit tulee selvittää huolellisesti ja saada selvyys isojen petolintujen pesinnöistä alueella, koska alueella saattaa olla pesintöjä, jotka eivät ole yleisessä tiedossa. Voimala-alueilta tulee selvittää mahdolliset pöllöjen pesät sekä suojelun kannalta tärkeät lintulajit edellisten lisäksi, joilla on uhanalaisuuteen liittyvä status (keltävästäräkki, kuukkeli, liro jne.). Tietojen mukaan alueella on tavattu satunnaisesti kuukkelia.

Nisäkkäät

Hankealueella on runsas nisäkäslajisto. Sieltä on tavattu kaikkia Suomessa esiintyviä suurpetoja, karhu, ilves, ahma ja susi. Alajoen varressa elää saukko, joka on uhanalainen. Merkitykselliset nisäkäslajit tulee selvittää ja huomioida suunnittelussa. Alueella tavataan myös ympäri vuoden pieni määrä metsäpeuroja, jotka ovat Ähtärin seudun oma lauma. Se on elänyt seuduilla jo pitkään. Laji on huomioitava selvityksissä siten, että sen elin mahdollisuudet alueella säilyvät.

Direktiivilajit

Eri lajiryhmissä on useita huomioimisen arvoisia lajeja, jotka on kaavoituksessa ja suunnittelussa otettava huomioon. Kattavasti on selvitettävä lajiryhmät, jotka on esitetty EU:n luonto- ja lintudirektiivin liitteisiin kuuluviksi. Näitä lajiryhmiä ovat matelijat, perhoset, sudenkorennot ja lepakot em. lisäksi. Hankkeesta vastaavan tulee huolehtia, että lajiryhmät on selvitetty siinä määrin tarkasti, että hanke ei tule heikentämään direktiivilajien elinalueita.

Pintavedet

Hankealueelle tulnaisiin kaivamaan tiestöä ja peruskunnostamaan sitä arviolta kymmenen kilometrin matkalta sekä rakentamaan 29 voimalapaikkaa, muuntoasema- ja varikkoalueet ja johtokadut. Tämä aiheuttaa alueelle voimakasta maankäyttöä, jossa alueita otetaan uuteen käyttöön kymmeniä hehtaareita. Toimijalta edellytetään tehtäväksi selvitystä alueen vesien uudesta johtamisesta sekä vesiensuojelutoimista töiden yhteydessä.

Suojelualueet

Matosuon alue rajautuu hyvin lähelle hankealueen pohjoisosia. Lähin natura-alue on Matosuon alue pohjoispuolella. Matosuon natura-alueeseen yhdistyy läpi hankealueen kulkeva retkeilyreitti. Voimalat 23 ja 25 ovat reittialuetta lähimpänä. Voimalarakentaminen tulee vaikuttamaan negatiivisesti alueen matkailu- ja virkistyskäyttöön ja voimala-alue tulee näkymään pitkälle Matosuon alueelle, jossa liikkuu retkeilijöitä pitkosreiteillä.

Erityisiä huomioita

Voimala-alueista voidaan heti esittää poistettavaksi kohteita, joiden jättäminen kaavaan ja hankkeeseen tulee heikentämään alueen luonnon tilaa, virkistyskäyttömahdollisuuksia sekä häiritsemään alueen käyttöä asumis- ja vapaa-ajanasumiskäytössä. Voimala 2 sijoittuu aivan Alajoen rantaan, joka on monimuotoinen pienveden läheinen alue. Se, että tontti tehtäisiin huomattavasti kauemmaksi rannasta, ei varmasti muuttaisi voimalan tuotto-odotuksia millään tavoin. Sijoituspaikka on täysin väärä.

Voimala 3 sijoittuu jyrkän mäen päälle, aivan Matolammin rannan tuntumaan. Lammen rannassa on vapaa-ajanasunto ja lammella on muutakin virkistyskäyttöä. Nyt voimala sijoitettaisiin 150 m päähän järvestä, joka on erittäin lyhyt matka 300 m korkealle rakennelmalle.

Voimala 9 on mäntyvaltaisen mäen laella, aivan pienen luonnontilaisen Kimpilamminkankaan suon kupeessa. Voimala sijoittuu luontoarvoiltaan liian lähelle monipuolista suokohdetta, joka voi toimia hyvin monien lajien osalta tärkeänä elinalueena (riekko, metso, jne.) Voimalat 22 ja 23 sijoittuvat luonnontilaisen kaltaisen pienipiirteisen suoalueen varrelle. Voimala 22 on maisemaltaan erittäin kauniilla paikalla, jossa luonnontilainen pieni suo ja Kyöstinlampi ovat aivan voimalan lähituntumassa. Samoin voimala 23 sijoittuu kapean, harjujen väliin jäävän pienipiirteisen suoalueen tuntumaan. Näillä kahdella voimalalla on toisiinsa yhteys suoalueen kautta, joka saattaa olla alueen eläimistölle kansamaiden saarekkeineen hyvin tärkeä elinalue.

Edellä mainittujen lisäksi voimalat 5, 7 ja 10 sijaitsevat vain reilun kilometrin etäisyydellä eteläpuolella hyvin korkeilla mäki-alueilla sijaitsevista asuin- ja vapaa-ajanasunnoista. Välimatka on hyvin lyhyt eikä voimakkailta häiriöiltä kiinteistöjen käytön osalta voida välttyä.

Etenkin viimeisen kohdan osalta kaavoituksessa tulee harkita selkeiden kaavamääräysten antamisesta voimaloiden toiminnan ja tarkkailun sekä vaikutusten seurannan suhteen, mikäli voimaloita alueelle tullaan rakentamaan. Yhtenä vaihtoehtona on alueen voimaloille määrättäväksi ympäristölupavelvoite, jossa voidaan antaa määräyksiä tarkkailusta ja vaikutusten seurannasta. Muussa tapauksessa se olisi tehtävä kaavoituksen keinoin tai vaihtoehtoisesti rajattava rakennettavien voimaloiden määrää ja sijaintia niin, ettei niistä synny alueen eliöstölle, luonnolle ja käyttäjille kielteisiä vaikutuksia.

Turvallisuus ja häiriötilanteet

Kyseessä on poikkeuksellisen kookkaat voimalat, joiden turvallisuus tulee taata ja varautua häiriötilanteisiin. Yleisesti nämä tekijät ohitetaan yva-selvityksissä hyvin kevyesti. Häiriötilanne on yleensä se, joka aiheuttaa suurimmat haitat ja uhat ympäristölle sekä lähialueelle. Vakava myrskyvaurio, tulipalo, tai muut onnettomuudet ja riskit tulee huomioida sillä tasolla, että turvallisuus voidaan taata alueen ihmisille ja ympäristöön kohdistuvat vauriot ja haitat voidaan minimoida. On myös osoitettava se, miten mahdolliset onnettomuustilanteet hoidetaan, kuka ja miten ne käytännössä tehdään, koska alueellisella pelastuslaitoksella ei ole tällaisiin erityistilanteisiin tarvitta-

vaa kalustoa ja osaamista. Syntyvät kustannukset menevät yhteiskunnan maksettaviksi, ellei toiminnalla ole ympäristövahinkovakuutusta tai vastaavaa järjestelmää. Menetelmät ja riskienhallinta on esitettävä riittävässä laajuudessa ainakin yva-selostuksessa.

Vastine lausuntoon 13

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu kattavasti selvityksiä. YVA-selostuksessa on kuvattu selvitysten tulokset sekä ympäristön vaikutusten arviointi. YVA-menettelyn tulokset on huomioitu kaavoituksessa.

14 Telia, 6.2.2020

Telia Finland Oy:llä (Telia) ei kulje radiolinkkejä alueen läpi eikä rakennettavalla tuulivoimapuistolla ole vaikutusta Telian radioverkkoon.

Vastine lausuntoon 14

Merkitään tiedoksi.

15 Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 4.2.2020

Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan suunnittelualue sijaitsee Jyväskylän lentoaseman lennonjohtoalueella (CTA). Alueen mahdolliset korkeusrajoitukset tulee selvittää ANS Finland Oy:ltä tai heidän julkaisemastaan paikkatietoaineistosta (<https://www.ansfinland.fi/fi/palvelumme/lentoesteet/korkeusrajoituksetpaikkatietoaineistona>).

Tuulivoimalat edellyttävät korkeina rakenteina myös ilmailulain 864/2014 158 §:n mukaista lentoestelupaa. Tuulivoimalat varustetaan lentoestevaloin Trafin ohjeen mukaisesti.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa.

Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijaintin iin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinointi etäisyyteen on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Kaavoittajan vastine

Merkitään tiedoksi. Kaavaselostuksessa on kuvattu vaikutukset ilmaturvallisuuteen, tutkien toimintaan sekä tv-kuvaan, ja radio- ja mobiiliyhteyksiin.

16 Väylä, 30.1.2020

Kyseinen osayleiskaava ei kosketa valtion hallinnoimia rautateitä tai vesiväyliä, joten Väylävirastolla ei ole tarvetta antaa siitä lausuntoa nyt tai myöhemmässäkään vaiheessa. Maanteiden osalta mahdollisen lausunnon antaa ELY-keskus.

Väylävirastolta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa jatkossakaan sellaisista kaavahankkeista, joilla ei ole suoraa vaikutusta valtion rataverkkoon tai vesiväyliin.

Vastine lausuntoon 16

Merkitään tiedoksi.

17 Ähtärinjärven luontoyhdistys ry, 5.2.2020

Ähtärinjärven luontoyhdistys ei hyväksy tuulivoimapuiston rakentamista Natura-alueiden (Matosuo FI080038 sekä Matosuonniemi FI0800150) ja asutuksen läheisyyteen, koska hanke heikentää merkittäväällä tavalla alueen luontoarvoja. Alueella on runsaasti melusta häiriintyvää ja aktiivisessa käytössä olevaa ympäristöä eli virkistysalueita, Natura 2000-alueita ja kulttuuriperintökohteita.

Pyydämme huomioimaan, että Matosuo ympäristöineen on valtakunnallisellakin tasolla arvioiden ainutlaatuinen alue. Euroopan Unionin luontodirektiivin liitteissä on mainittu neljä Suomessa esiintyvää suurpetoa (karhu, ilves, susi ja ahma) ja kaikki nämä neljä suurpetoa esiintyvät Matosuo-alueella. Karhu, ilves ja susi (poronhoitoalueen ulkopuolella) ovat liitteen IV määrittämiä tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja. Ahma kuuluu luontodirektiivin liitteen II määrittämiin eläin- ja kasvilajeihin ja se on priorisoitu laji. Tämä tarkoittaa, että ahman suojelemiseksi on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita. Myös alueella esiintyvä metsäpeura kuuluu liitteessä II määritettyihin lajeihin, kuten myös havaitut liito-orava ja saukko. Alueella esiintyy myös lepakoita. Näistä on paikallisen luontoharrastajan havaintoja.

Lisäksi alueella esiintyy useita Lajisuojelun valtakunnallisessa toimintaohjelmassa osoitettuja kiireellistä suojelua vaativia lintulajeja, jotka ovat erittäin uhanalaisia, vaarantuneita tai silmällä pidettäviä. Edellä mainittujen lisäksi, merkittävimpana lajina, alueella esiintyy suokukko (*Calidris pugnax*), joka on Suomen punaisen kirjan (2019) mukaan äärimmäisen uhanalainen (CR).

Esitämme, että kaikki suunnitellut toimenpiteet on jäädytettävä pikaisesti. Pyydämme järjestämään alueelle kattavan luontokartoituksen, jonka avulla voidaan selvittää alueella mahdollisesti elävien myös muiden kiireellistä suojelua vaativien lajien, kuten lepakoiden ja rämeristihämähäkin, esiintyminen. Natura-alueita tulee laajentaa ja kehittää alueella esiintyvien harvinaisten eliöiden elämän ja lisääntymisen turvaamiseksi. Alue olisi erittäin sopivaa esimerkiksi maakotkan keinopesien rakentamista varten, sekä soveltuu laajana kokonaisuutena muutenkin luontoarvojen ennallistamistoimenpiteiden kohteeksi.

Pyydämme myös huomioimaan, että hanke heikentää merkittävästi alueen asukkaiden asumismukavuutta ja oikeutta terveelliseen ja turvalliseen asuinympäristöön mm. siksi, koska turva-alue asutukseen on liian vähäinen. Edellä mainittujen haittojen ohella myös hankkeen aiheuttamat vesistövaikutukset tulevat olemaan merkittävät. On syytä huomioida, että alueella ja sen läheisyydessä jo olevat turvetuotantoalueet ovat entuudestaan Ähtärinjärven valuma-alueen suurimpia yksittäisiä kuormittajia, eikä vesistön tila kestä enää yhtään lisäkuormitusta vaan entisistäkin kuormituslähteistä on hankkiuduttava eroon.

Lisäksi alue on kulttuurihistoriallisesti äärimmäisen arvokas, koska tuulipuistoksi suunnitellulta alueelta on löydetty huomattava määrä muinaismuistoja. Kimpilamminkankaan läheisyydessä sijaitsevien Kotakankaan, Kotamäen ja Kotaperän nimet viittaavat siihen, että alue on alunperin ollut saamelaisten luontaistalousaluetta. Tulevat luontokartoitukset tuleekin suunnitella lähtökohtaisesti siten, että tarkastellaan, miten alueen edelleen potentiaaliset luontaistaloudelliset luonto- ja kulttuuriarvot ennallistetaan.

Tuulivoimapuiston vaikutusalueella sijaitseva Matosuon alue on laaja ja monipuolinen luontokokonaisuus, jolla on huomattava merkitys luontoharrastuksen ja luonnon virkistyskäytön kannalta. Matosuon kautta kulkee myös retkeilyreitti Soinin ja Ähtärin välillä. Soinin ja Ähtärin kunnat ovat julkisuudessa esitettyjen tietojen perusteella kehittämässä alueen luontoarvoja ja panostamassa luontomatkailuun. Tämä kehittämistyö on ristiriidassa tuulivoimapuiston osalta esitettävien toimenpidesuunnitelmien kanssa, eivätkä pyrkimykset ole tässä tapauksessa mitenkään yhteen sovittavissa.

Kimpilamminkankaan aluetta kannattaisi ennemminkin ennallistaa ja kehittää luontoarvoiltaan palvelemaan paremmin myös kasvavaa virkistyskäyttöä, luontomatkailua sekä näitä tukevaa luontaistaloutta. Matosuo ja sen ympäristö ovat jo entuudestaan Soinin paras suoalue niin maisemaltaan kuin linnustoltaankin, joten aluetta kannattaisi laajentaa Kimpilamminkankaan suuntaan. Kyseinen alue voisi olla erittäin vetovoimainen niin kutsuttuna hiljaisena alueena.

Huomioita Luonnonsuojelulain näkökulmasta

Tuulivoimapuiston vaikutusalueella sijaitsevat luontoarvoiltaan merkittävät Matosuon Natura 2000-alue, Matosuonniemen Natura 2000-alue sekä Arpaisten alue. Lisäksi sähkönsiirtoreitin A kylkeen osuu Mäntykankaan Natura 2000-alue.

Luonnonsuojelulain § 64:n mukaan Natura 2000- verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Lisäksi Luonnonsuojelulain § 65:n mukaan hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava vaikutukset, mikäli hanke tai suunnitelma yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000-verkoston ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkoston. Edellä mainittu koskee myös sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia haitallisia vaikutuksia. Esillä olleiden tietojen mukaan on selvää, että arvokas Matosuon alue tuhoutuu, mikäli tuulivoimapuisto toteutetaan alueelle, jonka vaikutuspiirissä Matosuon ja Matosuonniemen Natura 2000-alueet ovat.

Huomioita linnustovaikutuksista

Soinin Matosuo (FI0800038) (SCI) on tunnettu runsaasta lintukannastaan ja se on luokiteltu maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi MAALI-hankkeessa tehdyssä selvityksessä. Vaihemaaakunta III Natura-arvioinnin tarveharkinta- julkaisun mukaan Matosuon Natura-alueella viihtyvät EU:n lintudirektiivin I lajeista kaakkuri, kurki, suokukko, kapustarinta ja liro. Samassa julkaisussa on kerrottu alueen olevan uhanalaisen lajin soidinaluetta. Alueella on myös havaittu kalasääksi ja maakotka. Matosuon maakotkat on mainittu Tuulivoima-alueiden muuttolintu- ja maakotkaselvityksessä. Tiira.fi-lintuhavaintotietokannan mukaan EU:n lintudirektiivin I lajeista on alueella havaittu myös mm. metso ja suokukko. Vaarantuneista lajeista alueella esiintyy Tiira.fi:n tietojen mukaan myös riekko. Louhun ja Möksyn YVA-raportissa on Matosuon lintulajeina mainittu edellisten lisäksi vaarantunut keltävästäräkki sekä mustakurkku-uikku, joka on erittäin uhanalainen. Näiden mainittujen lajien lisäksi alueella esiintyy useita muita lintulajeja.

Pyydämme nyt erityisesti kiinnittämään huomiota, että alueella esiintyy kiireellistä suojelua vaativat lintulajit suokukko, mustakurkku-uikku ja maakotka. Näistä suokukko on äärimmäisen uhanalainen ja kaikki toimenpiteet, jotka kuivattavat suota, ovat uhka sen elinympäristölle. Vaikka Natura 2000-luokitus alueella ei ole SPA, alue on silti erittäin merkittävä linnuston kannalta. Aiemmin mainitun Louhun ja Möksyn YVA-raportin liitteen kohdan 2.2.1 mukaan on Matosuolla vuoden 2013 syysmuuton aikaan laskettu peräti 6 314 kurkea. Tämä on valtakunnallisesti merkillepantava määrä, koska Suomen päämuuttoreiteillä kurkia liikkuu 20-25 000 kappaletta. Alue on siis huomattavan tärkeä lintualueita maakunnallisesti sekä myös valtakunnallisesti. On huomioitava, että tuulivoima on haitallista linnuille useilla tavoilla. Se aiheuttaa paitsi kuolleisuutta törmäysten johdosta, myös häiriötä lintujen muuttoreiteillä sekä pesintä-, siirtymä- ja ruokailualueilla. Tuulivoimaloiden sijoittamisen suunnittelussa suositellaan välttämään lintujen muuttoreittejä. Erityisesti suuret ja raskasliikkeiset linnut, kuten kurjet, ovat vaarassa joutua törmäyksiin tuulivoimaloiden kanssa. Julkaisussa Tuulivoimaloiden linnustovaikutukset (2004), on kerrottu, että tuulivoimalan sijoittaminen muuttovirtojen keskittymiin tai alueille, jotka toimivat lintujen levähdysalueina, nostavat törmäysriskiä korkeammaksi (Koistinen, 2004, s. 20). Tuulivoimaloilla on myös epäsuoria haitallisia vaikutuksia linnuston pesimiseen, ruokailuun ja yöpymiseen, kun tuulivoimala rakennetaan suoraan linnuston pesimis- tai ruokailupaikalle (Koistinen 2004, 28). Rakentamisen aikainen häiriö, sekä elinympäristöjen tuhoutuminen ja pirstoutuminen voimalan ja sen voimalinjojen, huolto- ja rakennusväylien kohdalta ovat tuulivoimahankkeiden merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tuulivoimalaa tai sen huoltoreittejä ja voimalinjoja ei pidä rakentaa tärkeiden elinympäristöjen päälle tai näiden läheisyyteen, eivätkä nämä myöskään saa katkaista ekologisia käytäviä luonnon-suojelun kannalta merkittävien alueiden välillä.

Tässä yhteydessä on siis todettava, että hankkeen suunnittelun perusteena käytetty "Tuulivoimavaihemaakuntakaava" on lähtökohtaisesti virheellinen ja täysin kelvoton suunnitteluperuste.

Huomioita tuulipuiston vaikutuksista Natura-alueen ja lähiseudun luontoon

Euroopan Unionin luontodirektiivin liitteen II lajeina alueella esiintyy susi, karhu, ahma ja ilves, joista kolme ensin mainittua ovat priorisoituja lajeja. Alue kuuluu myös metsäpeuran esiintymisalueisiin. Petotiedot suden, karhun ja ilveksen osalta käyvät ilmi Vaihemaakunta III Natura-arvioinnin tarveharkinta -julkaisusta. Ahma on havaittu paikallisen luontoharrastajan toimesta alueella. Ahman esiintymistä alueella ei tule missään tapauksessa vähätellä. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Suomessa on ahmoja noin 200-250 kappaletta eli niitä on vähemmän kuin äärimmäisen uhanalaisia saimaannorppia, joita on Suomessa noin 400 kappaletta. Pohjoisella havumetsävyöhykkeellä huomattavan laajan elinpiirin vaativan ahman esiintyminen viittaa potentiaalisesti korkeisiin luontoarvoihin vastaavaan tapaan kuin tiikerin esiintyminen trooppisilla metsäalueilla. Lisäksi paikallinen luontoharrastaja on havainnut alueella esiintyvän sauron sekä lepakoita. Myös liito-orava viihtyy alueella.

Pyydämme myös kiinnittämään huomiota niihin mahdollisiin hydrologisiin muutoksiin, joita tuulipuiston rakentamisen yhteydessä voi maaperässä tapahtua. Soinin Matosuon Natura-alue (FI0800038) (SCI) on suoluonnoltaan hyvin monimuotoista. Matosuon alueella on Luontodirektiivin liitteen 1 luontotyypeistä humuspitoisia lampia ja järviä 1 %, aapasuota 50 % ja borealisia luonnonmetsiä 1 %. Näistä aapasuot ja borealiset luonnonmetsät ovat priorisoituja luontotyyppisiä.

Aapasuo tarkoittaa lähes keskustavaikutteista, eli keskeisiltä osiltaan nevaista, lettoista tai rämeistä suoekosysteemiä, joka elää sateen ja turpeen itsensä sisältämien ravinteiden turvin, mutta on hydrologiselta ravinnetalouden tilaltaan minerotrofinen suoymä, joka voi reunaosien,

puronvarsien yms. lisäksi saada ravinnelisää keskeisiinkin osiinsa ympäristöstä tulevista lumensulamisvesistä.

Suoyhdistymien merkitys yleistasoisessa maankäytön suunnittelussa vaatii aiempaa enemmän huomiota suoyhdistymien vaihtelun analysointiin. Myös tätä seikkaa tulee painottaa tulevissa luontokartoituksissa.

Vaihemaakunta III Natura-arvioinnin tarveharkinta -julkaisussa on kerrottu Vatnevan eteläosalla ja Matosuon länsiosalla olevan hydrologinen yhteys ja on arvioitu, että Vatnevan turvetuotanto voi vaikuttaa Matosuon hydrologiaan. Tämä on osoitus siitä, että suoyhdistymiä tulee tarkastella aiempia tietoja analyttisemmin. Tarveharkinnassa on ilmoitettu, että Natura-arvioinnissa tulee arvioida, onko hydrologisilla muutoksilla todennäköisiä merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Matosuon suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin. Myös pölypäästöjä on esitetty arvioitavaksi. Edellä mainittuja asioita ei ole huomioitu Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa. Samat ongelmat koskettavat maa-alueita, olipa kyseessä sitten turvetuotantoalue tai tuulivoima-alue, koska molemmissa tapauksissa maa-alueita tullaan muokkaamaan rajusti, mikä aiheuttaa maa-alueiden kuivumista ja humuksen siirtymistä sekä ilman että veden mukana. Humuksen ja muun aineksen siirtyminen pahentaisi sekä Kolunjoen tilaa, että Ähtärinjärven sinileväongelmaa entisestään.

Ympäristöhallinnon Natura 2000-alueistauksessa Matosuon kohdalla on mainittu seuraavaa: ”Lisääntyvä luontomatkailu saattaa ohjaamattomana aiheuttaa maaston kulumista ja häiritä pesimälinnustoa”. Mahdollisesti lisääntyvä luontomatkailu on siis nähty potentiaalisena uhkana alueelle (Ympäristöhallinto, 10.10.2019). On vahvasti oletettavissa, että myös läheinen tuulipuisto, jolla on luontomatkailua selkeästi merkittävämmät vaikutukset ympäristössä, aiheuttaa selkeän ja vakavasti otettavan uhkan alueen lajistolle.

Natura 2000-tietolomakkeella Matosuon suojelun ja hoidon tavoitteiksi on asetettu seuraavat:

- alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys,
- alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla,
- luontotyyppien tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

Katsomme, että edellä mainitut tavoitteet eivät voi millään toteutua, mikäli tuulivoimapuisto rakennetaan alueelle. Mikäli Ähtärin kaupunki kaavoittaa aluetta em. ohjeistuksesta piittamatta, niin katsomme kaupungin syyllistyvän vakavaan luonnonsuojelurikokseen.

Huomioita vesistövaikutuksista

Tuulipuiston rakentamisen yhteydessä alueen maapohjaa tulnaisiin muokkaamaan voimakkaasti. Tästä muokkaamisesta irtoava aines kulkeutuu Alajokeen ja Kolunjokeen ja sitä kautta Ähtärinjärveen. Vesistövaikutukset eivät rajoitu Ähtäriin vaan ulottuvat Kokemäenjoen vesistön kautta arviolta 15:n vuoden viiveellä Itämereen. Myös myöhemmin, esimerkiksi sateen ja sulamisvesien vaikutuksesta, voi muokatusta maa- ja kallioperästä irrota aineksia, jotka päätyvät lopulta Ähtärinjärveen. Tästä aiheutuvat vesistövaikutukset heikentäisivät jo nykyisellään huolestuttavassa kunnossa olevan Ähtärinjärven tilannetta. Järvessä on merkittävä sinileväongelma, veden väriarvo on kasvanut ja näkösyvyys on heikentynyt. Humuskuormitus on lisääntynyt valuma-alueella aiheuttaen edellä mainittuja ongelmia. Ähtärinjärven tilaa ollaan parasta aikaa kohentamassa Yhteinen

Ähtärinjärvi ry:n hallinnoimin projektein ja on huolestuttavaa, mikäli järven kunnostaminen vaikeutuu alueelle mahdollisesti toteutettavan tuulipuiston vuoksi.

Huomioita sähkönsiirtoreiteistä

Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitetty kaksi vaihtoehtoista reittiä sähkönsiirrolle; VEA ja VEB. Ohjelmassa on ilmoitettu, etteivät sähkönsiirtoreitit risteä virkistysreittejä. Kuitenkin VEA-linja ylittäisi Arpaisten reitin. YVA-ohjelman tiivistelmän mukaan sähkönsiirtoreittien läheisyydessä ei ole Natura 2000-alueita. Tämä ei ole totta, koska VEA-linja kulkee kartalla Mäntykankaan (FI0800100) Natura 2000-kohteen reunaa. VEAB on myös huono vaihtoehto, koska suunniteltu alue Syväjoen seudulla on kevättulva-alue ja se on myös lintujen muuttoreitin varrella oleva tärkeä levähdysalue. Tieto muuttoreitistä on saatu Suomen Luonnonsuojeluliiton piirisihteeriltä Teemu Tuoviselta.

Huomioita lähiseudun asukkaiden tilanteesta, kaavoituksesta ja lupa-asioista Kimpilamminkankaan alue on haluttu tuoda toteuttajan toimesta esille harvaan asuttuna alueena (ks. YVA-selvitys), vaikka todellisuudessa asia ei ole näin, eikä alueen nimi edes todellisuudessa ole Kimpilamminkangas. Kahden kilometrin säteellä suunnitelluista voimaloista sijaitsee 33 asuinrakennusta ja 46 vapaa-ajan asuntoa. Viiden kilometrin säteellä asuntoja on jo lähes 400 kappaletta. Lähimpään vakinaiseen asutukseen on matkaa 1,2 kilometriä. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan turva-alueen tulee olla 2 km asutukseen nähden. Edellä mainitun suosituksen mukainen turva-alue on tosin vähäinen suunniteltujen tuulivoimaloiden kokoon ja tehoon nähden, mutta edes tämä minimivaatimus ei toteudu nykyisen suunnitelman perusteella.

Menettely tuulipuiston suhteen on ollut muutoinkin moitittavaa. Alueen asukkaita ei ole riittävästi huomioitu, eikä asian valmistelu ole toteutunut avoimen ja läpinäkyvyyden periaatteita noudattaen. Hankkeen nimi kulkee harhaanjohtavalla nimellä "Kimpilamminkangas" vaikka kyseessä todellisuudessa Kimpilamminkangas. Sitowise Oy:n tuulivoimainfossa esiteltiin harhaanjohtavasti oleellisilta tiedoiltaan retusoituja karttoja, ohitettiin vesistövaikutukset kokonaan, tarkasteltiin kasvillisuuskartoitusta vain tuhottujen luontoarvojen näkökulmasta käsittelemättä lainkaan näiden ennallistamista, sekä perusteltiin hanketta avoimesti Maakuntavaihekaava I:ssä todettujen luontoarvojen tuhoamisella eli luonnonsuojelurikoksella.

Asiassa ei myöskään toteudu Maankäyttö- ja rakennuslain 1§:n tavoitteet järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys. Runkoverkkoon kytkettävillä teollisen mittakaavan tuulivoimapuistoilla ei ole em. seikkojen kehityksessä minkäänlaista merkitystä vaan päinvastoin, nämä sitoisivat alueen väestön kulutustottumuksellisesti ja taloudellisesti riippuvaiseksi verkkoa ja voimaloita hallinnoivista yhtiöistä - vaikka nykyaikana koko yhteiskunnan on siirryttävä menneisyyden megainfrastruktuuri-hankkeista hajasijoittuneiden itseensä järjestelmien ja ekologisen jälleenrakennuksen aikakauteen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 1§:n mukaan lain tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumis- ja mahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävänä olevissa asioissa. Tämän hankkeen osalta kaikki yleisötaloukselliset ja asiaan liittyvät päätökset on nähdäksemme tehty Maankäyttö- ja rakennuslain vastaisesti ja harhaanjohtavasti "ylhäältä alaspäin saneltuna pakkopullana".

Huomioita alueella sijaitsevista muinaisjäänöksistä

Muinaismuistokartta osoittaa, että alueella on huomattava määrä muinaismuistoiksi merkittyjä kohteita. Vuonna 2019 tehdyssä arkeologisessa selvityksessä alueelta on löydetty 23 uutta muinaismuistokohdetta, joita ei ole vielä museoviraston rekisterissä. Museoviraston rekisteriin on merkitty Soinin kunnan alueelle 34 muinaismuistokohdetta. Nyt suunnitellun tuulipuiston alueella on siis 23 uutta kohdetta edellisten lisäksi. Näiden lisäksi sekä Kolunjoessa että Löytöjoessa on tulkintuottoon liittyviä merkkejä eli veden korkeuden säätelyyn tarkoitettuja tammia, joilla on myös kulttuurihistoriallista merkitystä.

Lisäksi on otettava huomioon, että aluetta ei ole vielä juurikaan tarkasteltu arkeologisesti saamelaisasutuksen näkökulmasta, koska aihe on pitkään ollut Museovirastossa vallinneen paradigman takia kutakuinkin kielletty aihe. Paikallisen kertomaperinteen perusteella, sekä sen että Ähtärinjärvi on tulkittavissa saamenkielten avulla aivan loogisesti ylitse tulvivaksi järveksi - siinä missä Tampereen Tammerkoski on tulkittavissa useita suvantoja sisältäväksi koskeksi - on jo melko ilmeistä, että koko vesistöalue on alunperin Saamenmaata. Tämä on koko Kokemäenjoen vesistöalueen kulttuurihistoriallisen tarkastelun kannalta varsin oleellinen tutkimuksellinen näkökulma, joka tarjoaa myös puitteet sille, miten menneisyyden megainfrastruktuurihankkeiden jo runteleman alueen ekologisessa ennallistamisessa tulee edetä - ja kenen vastuulla on vastata tästä koituvista kustannuksista.

Pyydämme, että huomioitte ja edesautatte tämän kulttuurihistoriallisesti ja luontoarvoiltaan merkittävän, monella tavalla arvokkaan alueen säilyttämisessä ja mahdollisessa ennallistamisessa. Tämä onnistuu parhaiten luopumalla esitetystä tuulivoimahankkeesta ja suunnittelemalla alueelle jotakin kestävämpää käyttöä.

Vastine lausuntoon 17

Kaavoitusprosessi on alkanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Kaava on laadittu rinnakkain ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa. YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu kattavasti selvityksiä. YVA-selostuksessa on kuvattu selvitysten tulokset sekä ympäristön vaikutusten arviointi. Vaikutukset Natura-alueisiin ja luonnonsuojeluun, linnustoon ja muihin eläimiin, sekä vesistöihin ja kulttuurihistoriaan on arvoitu osana ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja arvioinnin tulokset on huomioitu kaavaprosessissa.

18 Ähtärin kaupunki, 14.2.2020

Osayleiskaavaprosessiin liittyvä osallistamis- ja arviointisuunnitelma on alustava asiakirja, jonka pohjalta osallisten kuulemisprosessi käynnistetään. Suunnitelmassa tulee tunnistaa nykyistä laajemmin tuulivoimahankkeeseen osallisia viranomais- ja yhteisötahoja.

Asiakirjan tulisi selventää sekä itse hankkeen että vuorovaikutuksen eri vaiheita selkeämmin. Saadun palautteen perusteella tulee tarkastella tuulivoimahanketta koskevan tiedotuksen riittävyyttä. Hankkeen merkittävyyden vuoksi on tärkeää saada aikaiseksi aito vuoropuhelu kaikkien osapuolten kesken.

Vastine lausuntoon 18

Hankkeen osalliset ja vuorovaikutusprosessi on kuvattu päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä kaavaselostuksessa. Kaavan valmisteluvaiheen nähtävilläoloaikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus.

Mielipiteet

1 Tiivistelmä Isojärven mökkiläisten mielipiteestä 2.2.2020

- 1) Mielipiteen esittäjien mukaan tuulivoimalat sijaitsevat aivan liian lähellä vakituista asutusta ja loma-asuntoja. Tuulivoimaloista 10 kpl on sijoitettu alle 2 km:n etäisyydelle lähimmästä ihmisasutuksesta. Tuulimyllyjä nro 7 (etäisyys loma-asunnoistamme 2,1 km), 8 (2,1 km), 9 (2,1 km), 21 (2,0 km) ja 23 (2,5 km) ei tulisi rakentaa. Sosiaali- ja terveysministeriön suositus on, että tuulimyllyn minimietäisyys asukkaisiin olisi vähintään 10 x tuulimyllyn napakorkeus. Suunniteluissa tuulivoimaloissa etäisyys pitäisi olla 10 x 200 m = 2,0 km. Suunnitelmassa ei ole kunnioitettu Sosiaali- ja terveysministeriön tuulivoimalan etäisyysuudistusta asutuksesta (vähintään 2 km). Miksi Soinin ja Ähtärin virkamiehet eivät ole huomioineet tätä suositusta, kun ovat ensimmäisiä neuvottelujaan Energiequellen kanssa käyneet? Mielipiteen esittäjien mukaan minimietäisyys asunnoista tai loma-asunnoista tuulivoimalaan tai sähköasemaan tulisi olla vähintään 3 km. Toteutettavaksi jäisivät vain nykyisen Matosuon turvetuotantoalueen pelloille sijoitettavat myllyt.
- 2) Voimalat ovat yksikköteholtaan (10 MW) ja korkeudeltaan (kokonaiskorkeus 300 m, napakorkeus 200 m ja lavan pituus 100 m) suurimpia Suomeen suunniteltuja. Kyseessä ei todellakaan ole mikään tavallinen rakennushanke. Mielipiteen esittäjillä on huoli, siitä, että Suomessa ei ole vielä missään kokemusta tämän kokoluokan tuulimyllyistä. Tuulimyllyt ovat kooltaan ja teholtaan niin suuria, että niiden aiheuttamista melu-, varjostus-, välke-, jäänkertymä-, lentoestevalo- tai terveyshaitoista ei ole löydettävissä riittävästi tutkittua puolueetonta tietoa
- 3) Suunnitellut tuulivoimalat haittaavat mökkielämää. Mökkiläisen näkökulmasta tuulimyllyt ja niiden rakentaminen tuhoavat ja pilaavat maiseman ja luonnon. Metsä, luonto ja kauniit maisemat ovat olleet ratkaisevat syyt ostaa mökkitontti juuri Isojärven rannalta. Massiiviset myllyt ja niiden perustukset, tiet, sähköasemat ja -linjat vaativat todella ison alueen ympäriltään, mikä pilaa maiseman peruuttamattomasti. Tällä on vaikutusta ihmisen kokemukseen koskemattomasta luonnosta ja suora välillinen vaikutus teollisen tuulivoima-alueen ja sen lähialueen virkistyskäyttöön. Alkuperäinen maisema, ulkoilu, retkeily, metsästys- ja marjastusmaat ovat menetetty tuulimyllyjen myötä. Arpaisten retkeilyalue on mökkiläisten ja monen muun suosima ulkoilualue, joka kulkee tuulivoima alueen poikki. Kuinkahan moni haluaa enää jatkossa vaeltaa, retkeillä tai maastopyöräillä teollisella tuulivoima-alueella?
- 4) Mielipiteessä esitetään, että Soinin kunnan päätöksentekoprosessi osayleiskaavan muutoksen osalta on ollut liian kiireinen ja hätiköity. Mielipiteen esittäjien mukaan kuntien viranhaltijat ja luottamushenkilöt eivät ole kuunnelleet asukkaita ja mökkiläisiä. Mielipiteen esittäjät ovat huolestuneita Soinin kunnassa tapahtuvasta julkisen vallan käytöstä ja sen avoimuudesta. Eivätkö kunnan päättäjät ja virkamiehet halua kuulla tuulivoiman negatiivisista puolista ja vaikutuksista ihmisten terveyteen ja luontoon? Onko Soinin kunnan asukkaiden/loma-asukkaiden ainut keino valittaa, jos he ovat eri mieltä asioista tai haluavat kyseenalaistaa tai tarkastella kriittisesti eri vaihtoehtoja? Mielipiteen esittäjien mielestä Soinin kunnan päättäjät yrittävät salailla hanketta ja saada osayleiskaavamuutos ja tuulivoimahanke väkisin läpi kuulematta kuntalaisia tai loma-asukkaita. Mielipiteen esittäjät kokevat, että heidät on täysin ja tahallisesti syrjäytetty yleiskaavamuutoksen aloittamisen suunnitteluvaiheessa. Mielipiteen esittäjien mielestä Soinin kunnan ja Ähtärin kaupungin pitäisi välittömästi keskeyttää Kimpilamminkankaan tuulivoimaosayleiskaavan valmistelut. Tuulivoimahanke ei pidä toteuttaa.

- 5) Mielenpiteen esittäjät uskovat, että avoimuus suunnitelmien suhteen alusta saakka olisi ollut arvokasta ja vienyt todennäköisesti asiaa paremmissa hengissä eteenpäin. Jo ensimmäiseen infotilaisuutteen olisi pitänyt kutsua laajemmin osallisia ja siitä olisi pitänyt tiedottaa paremmin. Mielenpiteen esittäjät toivovat myös kuntien yhteistyötä asukkaiden mielenpiteiden kuulemisessa, vaikka tuulivoimalat eivät suoranaisesti kosketa Ähtärin kaupungin asukkaita. Mielenpiteen esittäjien mukaan on todennäköistä, että osa mökkiläisistä ei ole tälläkään hetkellä tietoisia Soinin kunnan ja Ähtärin kaupungin osayleiskaavan muutoksesta ja tuulivoima hankkeesta Isojärven läheisyyteen.
- 6) Mielenpiteen esittäjien mielestä, kartat, joissa hankealuetta ja tuulivoimaloiden paikkoja on esitelty, ovat olleet pieniä, suttuisia, tarkkaan rajattuja ja niistä on puuttunut asutusmerkinnät.
- 7) Mielenpiteen esittäjät epäilevät, että tuulivoimahankkeella ei ole kauaskantoista työllistävää vaikutusta alueen asukkaille ja yrittäjille. Rakennusvaiheessa metsätyöt ja soranajo saattavat työllistää joitakin paikallisia yrittäjiä. Varsinaiset voimalan rakentajat tulevat muualta, usein ulkomailta. Näin on käynyt muissakin kunnissa, joihin on tuulivoimaloita rakennettu. Teiden auraaminen myllyille tuskin kovin monta ihmistä työllistää.
- 8) Mielenpiteen esittäjien mielestä ympäristölle aiheutuva melurasitus on 10 MW:n voimaloilla olennaisesti suurempi kuin mitä aiemmin on mallinnettu. Melumallinnuksessa on kuvien mukaan käytetty voimalana V162, jonka teho on 5,6 MW voimala. Nythän alueelle ollaan suunnittelemassa enintään 10 MW voimaloita, joten koko melumallinnuksen lähtökohtataso tuntuu olevan väärä. Myös välkevaikutus mallinukset (17.1.2020 Numerola Oy) oli tehty pienemmällä tuulivoimalalla V162 (todennäköisesti 5,6 MW voimalalla). Lisäksi tuulivoimalan tuottaman melun intensiteetti pienenee kääntäen verrannollisesti etäisyyden neliöön. Siitä voi päätellä, että tuulivoimaloiden 7, 8, 9, 21 ja 23 yhteisvaikutus vastaisi samaa kuin yksi samankokoinen tuulivoimala rakennettaisiin alle 1,0 km etäisyydelle Isojärven asutuksesta.
- 9) Tuulivoiman vaikutusta ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin on tutkittu eri maissa. Mielestämme Suomessa ei ole riittävästi pitkäaikaisaltistuksesta tutkittua tietoa, koska tuulivoimaloita on ollut suhteellisen vähän aikaa. Suomen ympäristöterveys ry:n (SYTe ry) pilottitutkimuksessa ”Tuulivoimaloiden infraäänien vaikutus sen leviämisen perusteella voimaloiden ympäristössä oleskelevien terveyteen Suomessa ” (Markku Mehtätalo ym. 2019) todetaan: ”Infraääni aiheuttaa terveyshaittoja jopa 15-20 km etäisyydellä tuulivoimaloista – riskietäisyys kasvaa voimaloiden tehon, määrän tai korkeuden kasvaessa tai pitkäaikaisaltistuksessa.”
- 10) Hautakylä-salissa 20.1.2020 esillä olleet melu, ääni ja havainnevalokuvat on tehty huomattavasti pienemmällä myllyillä kuin suunnitellut voimalat ovat. Ne antavat ihmisille väärän kuvan myllyjen todellisesta koosta ja vaikutuksesta heihin ja maisemaan. Missään ei ole nähtävissä havainnevalokuvia Kolunkylän tai Raitaperän asukkaiden ”tulevasta tuulimyllymaisemasta”. Ovatko kuntapäättäjät Soinissa ja Ähtärissä nähneet em. havainnevalokuvat päätöstensä pohjaksi?
- 11) Tuulivoima-alue tulisi olla kooltaan korkeintaan maakuntakaavassa oleva 1614 ha huomioiden asutuksen ja loma-asunnot. Nyt suunniteltu alue on pinta-alaltaan 2820 ha.
- 12) Mikäli Soinin kunta ja/tai Ähtärin kaupunki aikovat jatkaa Kimpilamminkankaan osayleiskaavan laatimista, mielenpiteen esittäjä edellyttävät kuntaa/kaupunkia hakemaan ympäristöluvan kaikille Kimpilamminkankaan tuulivoima-alueen voimaloille. Nyt suunniteltu tuulivoimahanke on selkeästi suurimuotoista teollisuustuotantoa, joten sille tulisi ehdottomasti hakea ympäristö lupa aluehallintovirastolta (AVI).

- 13) Mielenpiteen esittäjät ovat huolissaan linnuista, jotka vuosittain muuttavat alueella ja viihtyvät järvellä. Maakotkakin on nähty liitelevän järvellä useampana kesänä. Mielenpiteen esittäjät arvelevat sen asuvan lähialueella. Kesäisinä he ovat nähneet myös lepakoita. Tuulimyllyt häiritsevät lintujen muuttamista ja pesintää. Matosuon suoalue on tärkeä lintujen pesimä ja muuttoalue. Lisäksi mielenpiteen esittäjät ovat huolissaan alueesta, jolle on suunniteltu myllyt 9, 21 ja 23. Alue on luonnonkaunis hiekkaharjualue isojen soiden välissä. Tuo alue on erityisluonteensa ansiosta mökkiläisten ja paikallisen väestön suosima alue monenlaiseen virkistyskäyttöön, kuten retkeilyyn, metsästykseseen ja marjastukseen. Tuulimyllyjen rakentaminen tuhoaisi alueen luonteen peruuttamattomasti.
- 14) Mielenpiteen esittäjät arvelevat, että tuulimyllyjen ja logistiikan rakentaminen saattavat vaikuttaa myös alueen pohjaveteen ja sen virtauksiin. Tällä hetkellä ELYn toimesta on onneksi menossa laajempi pohjavesialueiden luokituskartoitus Etelä-Pohjanmaan alueella. On tärkeää huomioida, että hankealueen läheiselle Kolun pohjavesialueelle esitetään 1E luokitusta.
- 15) Vaikka haemme Isojärven mökeiltämme ja sen ympäristöstä luonnonrauhaa ja hiljaisuutta, niin käytämme myös nykypäivän digiteknikka. Mielenpiteen esittäjät ovat huolissaan tuulimyllyjen vaikutuksesta televisio-, matkapuhelin- ja datayhteyksiin. Osa mökkiläisistä tekee myös etätöitä mökeillä käyttäen internetyhteyttä ja matkapuhelimia. Tähän saakka yhteydet ovat toimineet moitteettomasti ja nopeasti. Miten on jatkossa?

Vastine mielenpiteeseen 1

- 1) Lainsäädännössä ei säädetä vähimmäisetäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Kahden kilometrin suojaetäisyys on jäänyt elämään lausunnosta, jonka Sosiaali- ja terveysministeriö antoi vuonna 2013 Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaakuntakaavasta perustuen virheelliseen tulkintaan Iso-Britanniassa annetusta ohjeistuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriö on myöhemmin korjannut kantaansa ja todennut, ettei mitään kategorista etäisyysrajaa ole perusteltua noudattaa. Asutuksen ja tuulivoiman sijoittumista tulee lainsäädännön mukaan käytännössä tarkastella vaikutusten perusteella. Tuulivoimaloiden etäisyydessä asutukseen on otettu huomioon mm melu- ja välkearviointien tulokset.
- 2) Tuulivoimahankkeessa on suunnitteilla enintään 29 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 m. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin vaikutusten arviointi on tehty tämän pohjalta. Kaavaluonnoksessa on huomioitu YVA-menettelyn tulokset. Kaavaehdotuksessa tullaan lisäksi huomioimaan myös yhteysviranomaisen antama perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta. Tällä hetkellä Suomessa on useita vastaavan kokoisia tuulivoimahankkeita suunnitteilla. Tuulivoimalat kehittyvät nopeasti. Ympäristövaikutusten arviointi on tehty siten, että se mahdollistaa myös vielä kehitteillä olevien suurempien tuulivoimaloiden toteuttamisen. Osayleiskaavalla halutaan mahdollistaa enintään 300 m korkeiden tuulivoimaloiden rakentaminen, mutta ne voidaan toteuttaa myös pienempinä.
- 3) Hankkeen vaikutuksia ihmisten elinoloihin on tutkittu YVA- menettelyn ja kaavaproessin yhteydessä. Hanke muuttaa kohtalaisesti hankealueen läheisyydessä asuvien ja vapaa-ajan asukkaiden jokapäiväistä elinympäristöä lähinnä maisemavaikutusten kautta. Hankkeen toteuttaminen ei estä virkistyskäyttöä, mutta tuulivoimalat saattavat häiritä alueella liikkuvia. Hanke muuttaa alueen luonnontilaisen ympäristön luonnetta ja identiteettiä. Hanke ei kuitenkaan estä alueen käyttämistä metsästykseseen ja marjastukseen. Arpaisten ulkoilureitti on osoitettu kaavassa säilytettävän ennallaan ja tuulivoimaloita ei ole sijoitettu reitin välittömään läheisyyteen.

- 4) Soinin kunta on päättänyt käynnistää tuulivoimaosayleiskaavan. Osallistumis- ja arviointiselostuksen myötä on tuotu tieto kaavoitusprosessin käynnistämisestä. YVA- ja kaavaprosessien tavoitteena on lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun sekä tuottaa tietoa päätöksentekoprosessin tueksi. Ympäristövaikutusten arviointi ei siis itsessään ole päätöksentekomenettely. YVA-menettelyn rinnalla on käynnistetty kaavoitusprosessi. Kaavoituksessa otetaan huomioon YVA-menettelyssä tuotettu tieto ja ympäristövaikutukset. Yhteysviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta tullaan ottamaan huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, vasta kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen
- 5) Hankkeesta vastaava on käynnistänyt vuorovaikutuksen ja järjestänyt ensimmäisen yleisötilaisuuden jo ennen YVA-menettelyn alkamista. Hankkeen käynnistyessä YVA-menettelyn puitteissa Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeesta järjestettiin yleisötilaisuus YVA-ohjelman nähtävillä oloaikana 20.1.2020 Hautakylä-salissa Soinissa ja 21.1.2020 Hotelli Mesikämmeessä Ähtärissä. Hankkeesta järjestetään myös yleisötilaisuus kaavaluonnosvaiheessa. YVA- ja kaavaprosessien tavoitteena on lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun.
- 6) YVA- ja kaavaselostuksiin on laadittu runsaasti erilaisia teemakarttoja. Asutuksen sijoittumista on laadittu oma erillinen teemakartta. Asutusta ei ole ollut tarkoituksen mukaista esittää kaikissa teemakartoissa.
- 7) Tuulivoimatuotannolla on merkittävät työllisyysvaikutukset Suomessa. Suomen tuulivoimayhdistyksen teettämän raportin (STY 2019) mukaan siihen mennessä toteutettujen tuulivoimaloiden työllisyysvaikutukset 20 vuoden elinkaaren mukaan laskettuna olivat yhtä voimalaa kohti noin 74 henkilötyövuotta ja suora työllisyysvaikutus noin 3,5 henkilötyövuotta. Töistä noin neljäsosa liittyy rakentamisvaiheeseen ja noin kolme neljäsosa käytön aikaan. Noin 95 prosenttia tuulivoimasektorin työllisyysvaikutuksista muodostuu tuulivoiman toteuttamisen kerrannaisvaikutuksista muille toimialoille.
- 8) Mallinnuksessa voimaloille on käytetty turbiinityypin Vestas V162 5,6 MW valmistajan ilmoittamaa melun taajuusjakaamaa, joka tuottaa äänitehotason 104,0 dB(A). Ilmoitettuihin melutasoihin on lisätty ympäristöministeriön 14.9.2016 antaman lisäohjeistuksen mukainen 2 dB varmuusarvo. Melumallinnus on laadittu äänitehotason 106 dB(A) lisäksi tilanteessa, jossa äänitehotasoon on lisätty vielä ylimääräinen +2 dB(A) varmuusarvo, eli voimalat on mallinnettu myös äänitehotasolla 108 dB(A).
- 9) Valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) rahoittamassa hankkeessa on selvitetty, onko tuulivoimaloiden infraäänellä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Tutkimuksen pitkäaikaismittaukset osoittivat, että tuulivoimaloiden tuottamat infraäänitasot ja kuuloaistin herkkyyden mukaisesti painotetut keskiäänitasot olivat tuulivoimatuotantoalueiden lähellä (noin 1,5 km:n etäisyydellä) sijaitsevien talojen sisätiloissa samaa suuruusluokkaa kuin kaupunkiympäristössä. ([Tuulivoimaloiden infraääni ja terveys 2020](#)).
- 10) Kaavan valmisteluvaiheessa on laadittu uusia havainnekuvia YVA-menettelyn yhteydessä. Näkemäalueanalyysin laadinnassa on käytetty olemassa olevaa voimalamallia V162, jonka kokonaiskorkeus on 281 m, tornin korkeus 200 m ja roottorin halkaisija 162 m. Mikäli voimalat toteutetaan pidemmällä lavoilla, jolloin kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, ovat vaikutusalueet hieman laajemmat. Vaikutuksia voidaan kuitenkin pitää samansuuntaisina ja korkeamman voimalan vaikutukset on huomioitu vaikutusten kokonaisarviossa.

- 11) Hankealue poikkeaa Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavassa esitetystä tuulivoimaloiden alueen rajauksesta ulottuen kaavarajausta laajemmalle ja kaksi voimalaa sijoittuu maakunta-kaavarajauksen ulkopuolelle. Vaikutusten arviointimenettelyssä on vertailtu maakuntakaavan mukaisen tuulivoimala-alueen ja hankkeen mukaisen alueen vaikutuksia keskenään. Kaiken kaikkiaan hankkeen ympäristövaikutusten ei arvioida poikkeavan merkittävästi Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden alueen mukaisen hankkeen vaikutuksista.
- 12) Tuulivoimalat suunnitellaan Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeessa lähtökohtaisesti siten, ettei niiden toimintaan tarvita ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee ja ratkaisee ympäristöluvan tarpeen niiden toimintojen osalta, joissa lupaharkinta jää yleisen ympäristöluvanvaraisuuden varaan. Tarvittaessa ympäristölupahakemus tehdään ympäristönsuojelulaissa (§ 34) ja ympäristönsuojeluasetuksessa määrätyille lupaviranomaisille eli aluehallintoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kimpilamminkankaan osalta ympäristölupa-asiaa hoitavat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto.
- 13) Vaikutukset linnustoon ja lepakoihin sekä virkistyskäyttöön on tutkittu osana YVA-menettelyä ja kaavoitusprosessia. Vaikutusten tulokset on otettu huomioon kaavaluonnoksessa.
- 14) Vaikutukset pohjavesialueisiin on arvioitu osana YVA-menettelyä ja kaavoitusprosessia. Kolun pohjavesialue on huomioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa.
- 15) Tiedonsiirtolinkkijänteiden sijainti selvitetään Digitalta/operaattoreilta ennen tuulivoimahankkeen rakentamista. Koska linkit vaativat vain muutamia metrien laajuisen avoimen alueen, voimaloiden siirto joillakin kymmenillä metreillä riittää häiriöiden estämiseksi. Mikäli mobiiliyhteyksien tai TV-signaalin heikkenemistä on lausuntojen perusteella odotettavissa, voidaan alueella ja kotitalouksissa selvittää signaalien vahvuuksia ja tarvittaessa asentaa tukiasemia ja täytelähtettä.

2 Mielipide 2 (Yksityinen maanomistaja 22.3.2020)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa selvitetään, miten kaava toteutuessaan vaikuttaa ihmisiin. Minäpä kerron, kuinka se vaikuttaa meidän elämäämme.

Ystäväni, entinen kollegani Atrialta oli viettämässä lastensa kanssa laskiaistiistaita Soinissa. Olimme pulkkamäessä Kolulla, siinä samassa mäessä, josta aukeaa näkymä suoraan tuulivoimahankealueelle. Ihastelimme maisemia, joiden kerroin tuhoutuvan. Ystäväni oli seurannut tiiviisti Vuorenmaa-uutisointia, mutta tuulivoimaloista hän ei tiennyt. Selitin, että Soinin kunnan päättäjät, jotka ovat tehneet sopimuksia kyseenalaisen rinneyrittäjän kanssa ilman lakimiesten apua, tekevät nyt yhteistyötä suuren saksalaisen tuulivoimayhtiön kanssa ja Soini yhdessä Ähtärin kaupungin kanssa kaavoittaa alueitaan Suomen suurimmille tuulivoimaloille välittämättä ja haluamattakaan välittää muusta kuin verotuloista.

Ystäväni ihasteli myös toista asiaa, jonka tuulivoimalat tuhoavat. ”En muista, koska viimeksi olisin ollut paikassa, jossa on näin hiljaista”, hän huokasi. Ystäväni oli maininnut kaksi asiaa, mitkä ovat saaneet minut juurtumaan tänne keskelle ei-mitään. Sama ystävä, joka yhdessä muiden kollegoiden kanssa jakoi vuodesta toiseen ihmetellä, miksi minulla on joka perjantai niin kiire Soiniin, oikeaan kotiin. Seinäjoella oli epävirallinen kotini kymmenisen vuotta ja olin mielissäni saadessani koulutusta vastaavan työpaikan Soinista. Kuvittelin, että tekin olitte: paluumuuttaja, tervetullut asia kunnalle.

Nyt rakentaisimme, päätimme! Omassa metsässä kahden lammen välisellä kankaalla oli paikka, johon talon halusimme. Alustavasti varmistimme teiltäkin, soveltuuko se vakitukselle asunnolle ja mikä jottei, etäisyys molempiin lampiin oli riittävä. Rakennuspuut oli jo etsitty omasta metsästä. Kodista tulisi perinteinen pohjalaistalo, varsinainen hiiltä sitova ilmastoteko! Kukaan ei tuolloin vielä kertonut, että joudumme pian osallistumaan tahtomattamme toisenlaisiin ”ilmastotalkoisiin”.

Kodiksi haaveilemamme paikka muuttui rakennuskelvottomaksi tuulivoimahankkeen myötä. Surullista, mutta ehkä vähemmän surullisempaa kuin se, että olisimme ehtineet alkaa rakentaa. Mitä olisimme tehneet, jos kivijalka olisi ollut valmiina ja hirret veistettynä, kun tieto Kimpilamminkankaasta olisi meidät tavoittanut? Ainakin toivoneet, että Soinin kunnalla on tarjota kattavat mielen-terveyspalvelut. Kimpilamminkankaasta olisi meidät tavoittanut? Ainakin toivoneet, että Soinin kunnalla on tarjota kattavat mielenterveyspalvelut.

Tuulivoimahanke on nyt edennyt virallisesti puolisen vuotta, epävirallisesti paljon pidempään. Jo puolessa vuodessa olemme kyseenalaistaneet Soinissa asumisen, mutta sitähän te taidatte halutakin. Ihmettelemme kuntaa, jossa päätöksenteon periaatteisiin kuuluu, että valmiiksi päätetyt asiat tuodaan viralliseen käsittelyyn ja ihmisten tietämättä tehdään heidän arkielämäänsä vaikuttavia suuria päätöksiä. Oikeastaan olemme nyt sitä mieltä, että mitä vähemmän meidän tarvitsee Soinin kunnan (tai Ähtärin kaupungin) kanssa olla tekemisissä tai jättää rahaa kuntaan, sen parempi.

On ehkä turha vedota enää mihinkään, koska valtuutetut ovat hyvin johdateltuina päättäneet, että tuulivoimalat saavat verotulojen ansiosta tulla. Kehottaisin kuitenkin vielä miettimään, onko kaikki mitattavissa rahassa. On väärin asettaa esimerkiksi luonto(matkailu) ja tuulivoimalahanketta samalle viivalle, koska niiden euromääräiset hyödyt konkretisoituvat lähtökohtaisesti eri tavoin. Ne asiat, jotka eivät ole rahalla mitattavissa, eivät ole myöskään rahalla korvattavissa. Tällaisia ovat esimerkiksi luontoarvot ja ihmisten terveys. Valitettavasti ihmisten terveyteen hanke on jo vaikuttanut. Me lähialueen asukkaat olemme joutuneet kohtuuttoman raskaan henkisen kuorman alle taistelllessamme turvallisen, terveellisen ja viihtyisän elinympäristömme puolesta.

Vastine mielipiteeseen 2

Tuulivoimahankkeesta laaditaan ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettely tukee suunnittelu- ja päätöksentekoprosessia tuottamalla hankkeen ympäristövaikutuksiin liittyvää tietoa. Ympäristövaikutusten arviointi ei siis itsessään ole päätöksentekomenettely. YVA-menettelyn rinnalla on käynnistetty kaavoitusprosessi. Kaavoituksessa otetaan huomioon YVA-menettelyssä tuotettu tieto ja ympäristövaikutukset. Yhteysviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta tullaan ottamaan huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, vasta kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen

Osallistumis- ja arviointiselostuksen myötä on tuotu tieto kaavoitusprosessin käynnistämisestä. Kaavaluonnos- ja ehdotusvaiheissa voi ottaa kantaa osayleiskaavaan. Lisäksi aineistojen nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuuksia.

3 Mieli-pide 3 (Yksityinen maanomistaja 22.3.2020)

Otatteko vastuun tuulivoimahankkeen lähialueen muuttumisesta asuinkelvottomaksi?

Oletteko varmasti tietoisia hankkeen maisemavaikutuksista koko Soinin alueelle?

Tuletteko vaatimaan kattavat havainnekuvat oikean korkuisilla voimaloilla, ennen kaavoituksen hyväksymistä?

Pyydän vastausta Soinin kunnalta.

Vastine mielipiteeseen 3

Tuulivoimaosayleiskaavoituksen rinnalla laaditaan kattava ympäristövaikutusten arviointi. Kaavoituksessa huomioidaan ympäristön vaikutusten arvioinnin tulokset ja yhteysviranomaisen antama perustelu päätelmä.

Osana ympäristövaikutusten arviointia on laadittu hankkeesta maisemavaikutusten arviointi. Kaavan valmisteluvaiheessa on laadittu uusia havainnekuvia YVA-menettelyn yhteydessä. Näkemäalueanalyysin laadinnassa on käytetty olemassa olevaa voimalamallia V162, jonka kokonaiskorkeus on 281 m, tornin korkeus 200 m ja roottorin halkaisija 162 m. Mikäli voimalat toteutetaan pidemmällä lavoilla, jolloin kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, ovat vaikutusalueet hieman laajemmat. Vaikutuksia voidaan kuitenkin pitää samansuuntaisina ja korkeamman voimalan vaikutukset on huomioitu vaikutusten kokonaisarviossa.

4 Tiivistelmä mielipiteeseen 4 (yksityinen maanomistaja 1.2.2020)

- 1) Yleisölle on yleisötilaisuuksissa esitetty mallinnuskuvia, joissa on käytetty V162-tuulivoimalaa, jonka teho on 5.6 MW. Nyt kuitenkin suunnitellun hankkeen tuulivoimaloiden teho on lähes kaksinkertainen mallinnuksessa käytettyyn tuulivoimalaan nähden eli 10 MW ja olennaisesti korkeampi eli 200 m. Näin ollen yleisölle on annettu väärää tietoa hankkeen vaikutuksista ympäristöön eikä yleisö ole näin ollen voinut saada objektiivista tietoa hankkeen vaikutuksesta heihin. Hankkeen ympäristövaikutuksia ei näin ollen kyetä arvioimaan nyt käsillä olevassa YVA-menettelyssä. Lisäksi vaikuttaa siltä, ettei ympäristövaikutusten arviointia ole muiltakaan osin tehty vastaamaan hankkeen tuulivoimaloiden kokoluokkaa.
- 2) Hankkeen valmistelussa erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että kyseisten tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää ympäristöluvan saamisen. Ympäristölupa tarvitaan melu ja välkehaittojen vuoksi. Hankkeen toteuttamiselle tulee asettaa lisäksi ainakin seuraavat lupavaatimukset ympäristöluvan ja vesilain mukaisen luvan lisäksi: luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa, liittymälupa maantiehen, lupa kaapeleiden ja johtojen sijoittamiseen maantien tiealueelle sekä muinaismuistolain poikkeamislupa.
- 3) Suunniteltujen tuulivoimaloiden koko poikkeaa merkittävästi aikaisemmin Suomessa rakennettujen tuulivoimaloiden kokoluokasta. Voimalat ovat yksikköteholtaan (10 MW) ja korkeudeltaan (kokonaiskorkeus 300 m, napakorkeus 200 m ja lavan pituus 100 m) suurimpia Suomeen suunniteltuja. Tällaisten voimaloiden aiheuttamista melu- ja välkevaikutuksista, vaikutuksesta erämaaluontoon sekä mahdollisista terveyshaitoista ja pitkäaikaisaltistuksen vaikutuksista ei ole tutkittua tietoa. Selvyiden vuoksi todetaan, ettei viranomainen ja/tai kunnan päätöksentekoon osallistuva voi huolellisesti toimiessaan perustaa päätöksentekoaan mallinnukseen, joka on yksiselitteisesti todettu epäuskottavaksi tai mahdollisesti perustuu olemassa olemattomaan tekniikkaan. Mikäli viranomainen ja/tai kunnan päätöksentekoon osallistuva edellä esitetystä huolimatta päätyy myöntämään rakennusluvat ilman ympäristöluvan hankkimisen vaatimusta, tulee heidän päätöksenteon yhteydessä huolellisesti perustella kantansa, miksi edellä mainitut seikat jätettäisiin huomiotta.
- 4) 22.1.2020 päivätyn ELY-keskuksen kuulutuksen mukaisesti (EPOELY/277/2019) Kolun pohjavesialue kuuluu uudelleenluokituksessa luokkaan 1E, jonka mukaisesti kyseessä on pohjavesialue,

jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Tällainen pohjavesialue merkittävine maaekosysteemeineen ei sovellu lainkaan tuulivoimaloiden rakentamiselle. Hankkeelle on haettava vesilain mukainen lupa. Alueen kaavoitusta ei voida jatkaa ottamatta huomioon nyt ilmi tullutta olennaista uutta tietoa pohjavesialueesta ja sen soveltumattomuudesta tuulivoiman rakentamiseen.

- 5) Koskemattoman erämaaluonnon arvo tulevaisuudessa on mittaamaton. Luonnontilainen ja kaunis erämaaympäristö tulisi olemaan seuraaville sukupolville kaikkea muuta kuin itsestään-selvyys ja se tulisi luomaan turvaa ennalta-arvaamattomien tulevaisuuden uhkakuvien aktualisoituessa. Enimmillään toteutettavaksi jäisivät kuitenkin nykyisen Matosuon turvetuotantoalueen pelloille sijoitettavat tuulivoimalat. Tällöin loma-asutusta ympäröivä metsäluonto jäisi koskemattomaksi ja suojaisi asutusta.

Vastine mielipiteeseen 4

- 1) Kaavan valmisteluvaiheessa on laadittu uusia havainnekuvia YVA-menettelyn yhteydessä. Näkemäalueanalyysin laadinnassa on käytetty olemassa olevaa voimalamallia V162, jonka kokonaiskorkeus on 281 m, tornin korkeus 200 m ja roottorin halkaisija 162 m. Mikäli voimalat toteutetaan pidemmillä lavoilla, jolloin kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, ovat vaikutusalueet hieman laajemmat. Vaikutuksia voidaan kuitenkin pitää samansuuntaisina ja korkeamman voimalan vaikutukset on huomioitu vaikutusten kokonaisarviossa.
- 2) Tuulivoimalat suunnitellaan Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeessa lähtökohtaisesti siten, ettei niiden toimintaan tarvita ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee ja ratkaisee ympäristöluvan tarpeen niiden toimintojen osalta, joissa lupaharkinta jää yleisen ympäristöluvanvaraisuuden varaan. Tarvittaessa ympäristölupahakemus tehdään ympäristönsuojelulaissa (§ 34) ja ympäristönsuojeluasetuksessa määräytyille lupaviranomaisille eli aluehallintoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kimpilamminkankaan osalta ympäristölupa-asiaa hoitavat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto. Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää erinäisten suunnitelmien laatimista ja lupien hakemista. Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat menettelyt on kuvattu tarkemmin YVA-selostuksessa.
- 3) Tuulivoimahankkeessa on suunnitteilla enintään 29 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 m. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin vaikutusten arviointi on tehty tämän pohjalta. Kaavaluonnoksessa on huomioitu YVA-menettelyn tulokset. Kaavaehdotuksessa tullaan lisäksi huomioimaan myös yhteysviranomaisen antama perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta. Tällä hetkellä Suomessa on useita vastaavan kokoisia tuulivoimahankkeita suunnitteilla. Tuulivoimalat kehittyvät nopeasti. Ympäristövaikutusten arviointi on tehty siten, että se mahdollistaa myös vielä kehitteillä olevien suurempien tuulivoimaloiden toteuttamisen. Osayleiskaavalla halutaan mahdollistaa enintään 300 m korkeiden tuulivoimaloiden rakentaminen, mutta ne voidaan toteuttaa myös pienempinä.
- 4) Vaikutukset pohjavesialueisiin on arvioitu osana YVA-menettelyä ja kaavoitusprosessia. Kolun pohjavesialue on huomioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa ja se on huomioitu osayleiskaavassa.
- 5) Hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Arvokkaat luontokohdet on tunnistettu ja ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset on huomioitu kaavaluonnok-

nessa (mm. Voimaloita 24 ja 26 on siirretty kauemmaksi luontoselvitysten yhteydessä tunnisteista arvokkaista kohteista). Hankealue on nykytilassa pääosin metsätalouskäytössä ja turvetuotantoaluetta.

5 Mielipide 5, Useita allekirjoittaneita (yht, 124 nimeä) 4.2.2020

KIMPILAMMINKANKAAN TUULIVOIMA-ALUE, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Ensinnäkin kyse on Kimpilamminkankaasta. Oikea nimi on Kimpilampi ja Kimpilamminkangas. Miksi ei ole oikea nimi hankkeella Matosuon tuulivoima alue? Vai viittaako liikaa Natura-alueisiin, jotka ovat osin hankealueen sisällä ja vieressä? Ähtärin on turha kuvitella saavansa yhtäkään tuulivoimamahanketta etenemään yhteistyössä asukkaiden kanssa, jos hankesuunnittelu lähtee jo alkumetreiltä väärille raiteille, kuten tässä tapauksessa on käynyt, ml. väärä nimi, huono tiedottaminen, salassa valmisteltujen ja päätettyjen asioiden tuominen viralliseen päätöksentekoon.

YLEISTÄ:

Osayleiskaavoitusta ei tule viedä läpi, ennen kuin Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava III, joka käsittelee turvetuotantoa, suoluonnon suojelua, bioenergiailaitoksia, energiapuun terminaaleja ja puolustusvoimien alueita, on lainvoimainen ja hyväksytty Ympäristöministeriössä. Asia ei ole lainvoimainen, koska siitä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Erityisesti on huomattava kohta turvetuotanto ja suoluonnon suojelu kyseisellä Kimpilamminkankaan alueella, johon tuulivoimaa ollaan suunnittelemassa.

Toteuttamalla osayleiskaava suunnitellulla tavalla sovelletaan vain valikoidusti valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Suuri osa valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on ristiriidassa tämän hankkeen kanssa, esimerkiksi:

- ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
- melun, tärinän ja epäpuhtauksien haitan ehkäiseminen
- herkkien alueiden monimuotoisuuden säilyminen
- hiljaisten alueiden säilyminen
- luonnonvarojen saatavuus myös seuraaville sukupolville
- valtakunnallisesti merkittävien kulttuuri- ja luonnonperinnön arvot säilyminen
- asutuksen ja luonto- ja kulttuurikohteiden sekä maiseman erityispiirteiden huomioiminen energiaverkostoja koskevassa alueidenkäytössä, erityisesti Arpaisten harju ja hyvin suosittu patikkareitti kahden kunnan, Soinin ja Ähtärin alueilla.

Antaako yleiskaava mahdollisuuden rakentaa uudet voimalat 25 vuoden käyttöajan jälkeen tai niiden poistuttua käytöstä aikaisemmin muusta syystä? Jos näin on, tämän asian pitää tulla selkeästi esiin.

OAS:N SISÄLLÖSTÄ

OAS-kuulutuksessa ei mainittu edelleenkään alueen oikeaa nimeä, Kimpilamminkangas. Näin kuulutuksen lukeneille ihmisille ei tullut selvää käsitystä siitä, mistä alueesta on kyse. OAS:ssa ei mainita kaikkia vaikutusalueen kyliä nimeltä. Esimerkiksi OAS:n sivulla 4 jätetään mainitsematta Soinin puolelta mm. Hautakylä, Kotaperä, Pahankalanperä, Raitaperä, Kotaperä, Teeriperä, Jousperä sekä Kantoperä ja Ähtärin puolelta kaikki kylät mm. Patamanperä, Rasinperä ja Kiviperä. Kylien

merkitseminen on tärkeää, niin että kyseisten kylien asukkaat selvästi ymmärtävät olevansa kaavan vaikutusalueella.

Kuulutusta ei ole ollut Torstai-lehdessä, eikä myöskään Järvisseudussa. Eikä Ilkassa, ei siis missään alueella ilmestyvässä lehdessä. Soinin kunnan tiedotuslehtenä toimii Torstai-lehti. OAS:n mukaan (s. 14) osayleiskaavaa koskeva tiedotus tapahtuisi paikallislehdessä.

Tiedotus- ja keskustelutilaisuudet

Soinissa oli 20.1.2020 infotilaisuuden kanssa samalle illalle kunta järjestänyt kunnanhallituksen kokouksen juuri samaan aikaan. Näin ollen se kunnan väki, joka oli paikalla, ei ehtinyt olla paikalla kovinkaan kauan. Olivat vain järjestäjän esityksen ajan, vs tekninen johtaja ainoastaan jäi sen jälkeen.

Muut huomiot OAS:ään liittyen

Soinin puoleisessa Kimpilamminkankaassa ovat asukkaat jättäneet kaavoituksen aloittamisesta valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen 17.12.2019. Ähtärin puoleisesta Kimpilamminkankaan kaavoituksen aloittamisesta asukkaat jättivät ensin oikaisuvaatimuksen Ähtärin kaupungille ja tämän jälkeen valituksen Vaasan hallinto-oikeudelle 17.1.2020.

Kolunkylällä ja lähikylissä, niin Soinin kuin Ähtärin puolella, kymmenet ihmiset ilmaisivat vastustavansa alueen kaavoittamista tuulivoimaloille kirjoittamalla nimensä valituspapereihin. Tämä tulisi huomioida myös nyt kyseessä olevassa käsittelyssä niin Soinin kuin Ähtärinkin puolella ja lopettaa kaavoitus.

YHTEISVAIKUTUKSET:

YVA-arvioinnissa sekä kaavoituksessa tulee ottaa huomioon Kimpilamminkankaan tuulivoima-alueen yhteisvaikutus lähialueen hankkeiden kanssa. Koska tämän mittaluokan hankkeista ei ole Suomessa toiminta-aikaista kokemusta, tulee yhteisvaikutukset ympäristöön, maisemaan ja ihmisiin arvioida erityisen tarkasti.

Kaikkiaan Soiniin ollaan Kimpilamminkangas mukaan luettuna suunnittelemassa 6 isoa tuulivoima-alueita: Korkeamaa, Pesola, Loukkusaari, Isokangas, Konttisuo ja Kimpilamminkangas. Lisäksi Soinin pohjoisosan molemmiin puoliin on Alajärven puolella kaksi niin ikään isoa tuulivoima-aluehanketta: Louhukangas ja Möksy. Näissä yhteensä 42 voimalaa. Kaikkiaan näissä kahdeksassa alueella olisi voimaloita 115 kpl.

Huomioitava on, että kaikki Soinin kunnan reuna-alueet olisi näin ollen varattu tuulivoimalle. Kunnassa ei ole mietitty, että kaikki asukkaat eivät asu kuntakeskuksessa, eivätkä edes halua siellä asua. Kunnan tehtävänä on huolehtia tasapuolisesti kaikista kuntalaisistaan. Nyt tämä velvoite vaarantuu erittäin vaarallisella tavalla. Massiivisen kokoluokan hankkeiden toteutuessa uhkana on syrjäkylämuuttuminen asuinkelvottomiksi teollisuusalueiden liepeiksi.

Kimpilamminkankaan hankkeen lähimmistä voimaloista on esimerkiksi Kolunkylälle 2 km, Hautakylään 4 km, Kukonkylään 6 km, Mäkelänkylään 8 km, keskustaan 10 km, Parviaiseen 6 km ja Vehulle 12 km (etäisyydet noin). Tämäkin hanke koskettaa koko Soinia, kaikkia sen asukkaita, ei vain lähimmissä kylissä asuvia. Kaikki soinilaiset tulevat kärsimään Kimpilamminkankaan hankealueen voimaloiden haittavaikutuksista, asuinpaikasta riippumatta. Havainnekuvien mukaan Kimpilamminkankaan voimaloista jopa 10-20 kpl näkyisi jatkuvasti Soinin keskustaan. Huomioiden Soinin pohjoisosaan suunnitellut hankealueet niin Soinin kuin Alajärven puolella ja voimaloiden kokonaismäärän, Soinin keskusta on tulevaisuudessa kattavasti tuulivoimaloiden ympäröimä, jo-

ten kuntakeskuksenkaan asukkaiden ei voida katsoa olevan turvassa. Mistä tahansa tuuleekin, kulkeutuu keskustaan aina tuulivoimaloiden melua, puhumattakaan infraäänien kerrannaisvaikutuksista.

Kumulatiivisissa vaikutuksissa tulee huomioida mm. lentoestevalojen aiheuttama häiriö kaikilta suunnilta ja matalataajuisten meluaaltojen kohtaaminen. Asiaa koskevissa kartoissa muiden tuulivoima-alueiden (suunnitellut ja rakenteilla olevat) todellinen koko on merkittävä karttaan. Tällaista karttaa ei ole esitetty, vain taulukkomuotoinen etäisyystieto, jossa etäisyyksiä on kasvatettu. Etäisyydestä alueiden välillä annetaan näin ollen väärä kuva.

Muutoinkaan etäisyydet eivät ole täysin paikkaansapitäviä. Esim. Louhukangas ja Möksy ovat vierekkäin, mutta toisen etäisyydeksi 011 merkattu 27 km ja toisen 24 km. Samoin Isokangas ja Loukusaari ovat lähekkäin ja etäisyytenä 011 merkattu toisella 10 km ja toisella 18 km. Möksystä Kimpilamminkankaaseen noin 22 km ja Louhukankaasta samoin 22 km. Korkeamaasta 12 km 19 sijaan, Pesolasta 15 km 19 km2n sijaan. Käsityksemme mukaan ainakin näiden neljän tuulivoima-alueen etäisyyttä Kimpilamminkankaasta on tarkoituksella pidennetty, että lähellä olevien voimala-alueiden määrä ei olisi niin suuri kuin se todellisuudessa on.

OSALLISTUNIINEN JA TIEDOTTAMINEN:

Hankkeen osallisissa tulee huomioida kaikki asukas- ja kyläyhdistykset lähialueella, samoin aluetta aktiivisesti käyttävät seurakunnat ja yhdistykset sekä yhteisöt, joihin hanke vaikuttaa. Näitä ovat mm. Suomenselän Samoillijat ry, Suomenselän Moottorikelkkailijat ry, Soinin Sisu ry, Parviaisen kyläyhdistys ry, Kukonkylän kyläyhdistys ry, Mäkelänkylän maa- ja kotitalousseura ry, Yhteinen Ähtärinjärvi ry, Kolunkylän vesiosuuskunta, Kolunkylän kalastuskunta, Kolun metsästysseura ry, Mäkihovi ry ja Erä-Kumi ry.

Vuorovaikutus asukkaiden kanssa tulee asettaa suunnittelun ykköstavoitteeksi. Kunnanjohtaja Rannanjärven mukaan (Ilkka-lehti 13.1.2020) "pienessä kunnassa asuvan on esimerkiksi huomattavasti helpompi vaikuttaa niihin asioihin, jotka vaikuttavat hänen arkiseen elämänlaatuunsa." Pienen kunnan etuja mainostettaessa 011 syytä myös toimia niiden mukaisesti ja luoda aito vaikutusmahdollisuus. Vuorovaikutukseen eivät riitä kaksi yleisötilaisuutta koko prosessin aikana. Asukkailla tulee olla mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada niihin vastauksia yhteisissä keskustelutilaisuuksissa, joita ei toteuteta vain ylhäältä alas toimivana tiedotuksena.

Kaavadokumenttien nähtävillä oloaikoja ja yleisötilaisuuksia ei tule järjestää lomakaudella eikä samanaikaisesti isojen tapahtumien kanssa (vrt. Hautakylällä ollut tilaisuus 25.6.19). Tähän ohjaa myös ympäristöministeriön ohje Osallistuminen yleis- ja asemakaavoituksessa vuodelta 2007.

Jo ylempänä on mainittu, että kunta järjesti samalle illalle 20.1.2020 kunnanhallituksen kokouksen, päällekkäin Hautakylän tilaisuuden kanssa. Olisi ollut kuitenkin suotavaa, että kaikki kunnan päättävät henkilöt ja myös kunnanjohtaja olisivat olleet koko ajan läsnä ja kuulemassa hankkeesta, josta ovat tulevaisuudessa päättämässä, ja ovat nyt jo päättäneet. Ähtärissä kunnanvaltuuston jäsenet eivät ole 12.1.2020 olleet vielä tietoisia koko hankkeesta lainkaan.

Kunnan on syytä myös tiedottaa hankkeesta totuudenmukaisesti. Luottamushenkilöiden tulisi viestiä asukkaille, että nyt on aika vaikuttaa ja ilmaista mielipiteensä, sen sijaan, että he lausuvat vähätteleviä ilmauksia "ainakaan kymmeneen vuoteen ei tapahdu mitään", "ei tästä vielä kannata pitää meteliä" tai "nythän ollaan aivan alussa vasta". Mikäli me kaikki vain odotamme kunnan mielestä oikeaa hetkeä lausua mielipiteemme, sitä ei ikinä tule ja rakennusvaihe varmasti alkaa hankkeesta vastaavan tavoitteen mukaisesti vuonna 2022.

“Soinin kunnan vs. kunnanjohtaja Hannele Hannula sanoo, että nyt on huomattava, että kaavan käsittely on aivan alkuvaiheessa ja luonnos on alustava.” (Ilkka 23.12.2019) On vaikea uskoa, että käsittelyn suhteen ollaan aivan alkuvaiheessa, virallisen reitin mukaan ehkä mutta ei kulissien takana. Hankkeen esisuunnittelu on käynnistynyt jo vuoden 2018 lopulla ja ympäristöselvityksetkin on aloitettu toukokuussa 2019, ennen kuin asiaa on edes julkisuudessa esitelty. Kuinka paljon hankkeen alkuvaiheessa on Jorma Leppäniemenkin mainitseman (Pohjanmaan radio 3.2.2020) ”Kunnan johtotroikan” käsialaa?

Kuten Soinin kunnan lausunnossa YVA-arviointiohjelmasta todetaan “YVA»-ohjelmasta on kuitenkin havaittavissa hankkeen ripeä aikataulu, joka asettaa omat haasteensa vaikutusten selvittämiseen”. Miksi on niin kiire? Kenellä kiire? Kenen etua Soinin kunta ajaa, asukkaidensa vai energia-yhtiön? Näin suurissa asioissa ei saisi hätiköidä. Viisainta olisi puhaltaa peli seis ja kerätä kokemuksia toteutuvista hankkeista. Mikäli tuulivoimaloista ilmenee haittavaikutuksia ihmiselle ja/tai tulee tietoon voimailojen aiheuttamia terveysvaikutuksia, saako Soinin kunta tarvittaessa kaikki alueellaan toimivat tuulivoimalat pysäytettyä? Kuka ottaa vastuun päätöksistä, joita luottamushenkilöt vastalauseita kuulematta pistävät täytäntöön?

Mikäli Kimpilamminkankaan alue on niin suotuista energiayhtiölle kuin sen kerrotaan olevan, uusia toimijoita varmasti ilmaantuu, vaikka Energiequellelle sanottaisiin ei. Kuntalaisia tulisi kuunnella alusta asti ja ottaa asioista selvää ennen päätöksentekoa. Kääntyykö kaavoituksen idea pääläelleen, koska osayleiskaava ei ohjaa tuulivoimahanketta vaan tuulivoimahanke ohjaa kaavoitusta. on kyse suuresta periaatteellisesta kysymyksestä – onko tavoitteena yhdyskunnan (ts. kunnan asukkaiden) hyvä vai kaavahankkeen käynnistäjän etu.

Ymmärrämme hankkeen toteutuessa mukanaan tuomien kiinteistöverotulojen tärkeyden. Soinin kunta on köyhä ja tarvitsee rahaa. Meitä mietityttää, ketä varten rahaa hankitaan. Joudummeko me nyt Vuorenmaan seikkailujen maksumiehiksi? Millainen on kunnan väestöpohja jatkossa? Miettiikö Soinin kunta päätöksissään lainkaan lähitulevaisuutta pidemmälle? Kuinka toteutuvat hankkeet vaikuttavat esimerkiksi asumishalukkuuteen kunnassa? Yritetäänkö tuulivoimahankeilla väkisin pitää kuntaa itsenäisenä? Soinin kunnassa on jo nyt monta hanketta vireillä ja kohta rakennusvaiheessa. Eikö mikään riitä? Kaikki asiat tai niiden menetys «— eivät ole mitattavissa rahassa, esimerkiksi ihmisten terveys ja luontoarvot.

Soinin kunnan tulisi kiireesti vaihtaa kunnan verkkosivuillaan näkyvää etusivun kuvaa tai ainakin piirtää nykyisen kuvan taustalle muutama tuulivoimala. Myös mainosteksti “Soinin luonto lumoa kalaisilla vesillä, riistarikkailla metsillä ja marjaisilla soilla. Täällä voit kuunnella teeren soidinta, käen kukuntaa sekä tuulen huminaa. Kuntamme tarjoaa upea ulkoilumahdollisuudet, monipuolista harrastustoimintaa sekä luonnonläheisen asuin- ja yritys ympäristön.” kaipaa kipeästi päivitystä ja mainintaa suunnitteilla olevista tuulivoimaloista. Ei kai Soinin kunta halua enää kenenkään tekevän tyhmyyksiä ja ostavan tietämättään esimerkiksi vakituista tai vapaa—ajan asuntoa tuulivoimahankealueen läheisyydestä? Rakentamaanhan tuskin kukaan (enää haluaakaan) alkaa, koska hankealueen lähiympäristö on määrätty 1’akennuskieltoon. Rakennuskieltoa tärkeämpää olisi tiedottaa asioista ennalta ja varmistaa, ettei kukaan tee esimerkiksi asunnonostopäätöstä puutteellisen tiedon varassa. Kuntatuki asunnon ostoon ei paljon lohduta, jos asunto on hankittu 1,5 km päästä lähimmästä voimalasta, vuonna 2018 samoihin aikoihin, kun Kimpilamminkankaan tuulivoimahanke esiselvitykset ovat alkaneet. Kuka ottaa vastuun ja korvaa, jos/kun elinympäristö muuttuu asuinkelvottomaksi? Sama tietämättömyys pätee myös muihin Soinissa vireillä olevien hankkeiden sijaintiin, koska tietoa niistä ei ole selkeästi ja helposti saatavilla.

LAADITTAVAT SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI:

Tuulivoimaloiden maisemavaikutus ulottuu laajasti alueen ulkopuolelle, koska Kimpilamminkankaan alue on n. 180- yli 200 m merenpinnan yläpuolella, joten se näkyy kauas. Lisäksi alueelle suunnitellut muut tuulivoima—alueet lisäävät kerrannaisvaikutuksia maisemassa.

Kunnan terveydensuojelusta / asumisterveydestä vastaava viranomainen tulee ottaa mukaan YVA:an jo alkuvaiheessa asiantuntijana, ei vain lausunnon antajana. Tuntuu ristiriitaiselta, että kunnan ympäristöasioista vastaava hoitaa samalla rakennustarkastajan tehtäviä. Näissä asioissa saattaa tulla ristiriitoja tehtävien välillä.

Kaavoitus tulee lopettaa mahdollisten terveysvaikutusten takia. Työ- ja elinkeinoministeriön teettämän kirjallisuusselvityksen (16.6.2017) perusteella ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että tuulivoimaloiden aiheuttamasta infraäänestä tai mahdollisesti muista syistä aiheutuu tuulivoimaloiden lähialueiden ihmisille terveyshaittaa: "Kuuloalueen ulkopuolella pienitaajuuden äänen terveysvaikutuksia ei voida sulkea pois." s. 71, 123. Koko kirjallisuusselvitys osoitteessa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/800673>

Valtioneuvoston alainen selvitys- ja tutkimustoimintayksikkö järjesti myös 5.10.2017 seminaarin jatkotutkimustarpeista. Alla tilaisuuden videotallenne: http://tietokayttoon.fi/artikkeli/-/aset_publisher/tuulivoimaan-liittyvat-tutkimustarpeet-keskusteluttivat

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset (IVA) tulee ottaa kaavaa valmistellessa huomioon laajemmin jo hankkeen mittakaavan ja pitkäaikaisten vaikutusten vuoksi. Stakesin tarkistuslista päätösten vaikutuksista ihmisiin on tämän mielipiteen liitteenä. Kursiivilla merkityt kohdat tulevat ainakin näky-mään tämän hankkeen yhteydessä ja ne tulee arvioida kaavaprosessissa.

Koska ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarkastellaan vaihtoehtoja VE 1 ja VE 2, myös kunnan tulee arvioida hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia vaihtoehtokohtaisesti hankkeen koko elinkaaren ajalta eli noin 50 vuoden mittaiselta ajanjaksolta. Vaadimme Soinin kuntaa esittämään perusteellisen laskelman voimaloista saatavista kiinteistöverotuotoista eri toteutusvaihtoehtoi-neen. Emme pidä yleisötilaisuuksissa esitettyjä kiinteistöverokertymiä luotettavina, varsinkaan kun huomioidaan Torstai-lehdessä 30.1.2020 uutisoitu "Kiinteistöverotuotto on alkuvaiheessa noin 570000 euroa, kun käytetään 30000 euron voimalakohtaista hinnoittelua." Mitä tuotto on alkuvaiheen jälkeen? Laskeeko tuotto voimaloiden ikääntyessä? Mitä tarkoittaa voimalakohtainen hinnoittelu? Onko saatava kiinteistöverotuotto riippuvainen voimalan tehosta tms.?

Konttisuolle kerrotaan kiinteistöveron määräksi 45-55 tuhatta euroa seitsemälle (7) voimalalle, eli 6,5—7,8 tuhatta euroa/ voimala. Onko tarkoitus johtaa ihmiset harhaan suurentelemalla Kimpilamminkankaan hankealueen tuulivoimaloiden kiinteistövero?

LOPUKSI:

Valmistelemalla Kimpilamminkankaan tuulivoimakaavaa kunnat julkisen vallan käyttäjänä eivät kohtele kuntalaisiaan tasapuolisesti eivätkä turvaa asukkaidensa elinympäristöä eikä omaisuutta.

Sen sijaan kunnat:

- pilaavat alueen houkuttelevuuden uusille asukkaille, lapsiperheille ja seuraaville sukupolville.
- jättävät käyttämättä mahdollisuuden panostaa maaseutumaiseen elämänmuotoon, joka on nouseva trendi ja johon alue voisi profiloitua ja saada siitä kestävää vetovoimaa.

- heikentävät merkittävästi alueen lupaavia elinkeinomahdollisuuksia (eko-elinkeinot, eläintenpito, virkistystoiminta, green care ym., Ähtärin Eläinpuisto, Vuorenmaan elämyskeskus). Tämä vaikutus ulottuu laajalle hankealueen ulkopuolelle.
- ottavat riskin siitä, että yksityinen yritys pilaa laajan luontoalueen pysyvästi, siirtää toiminnan hallinnan kenties kolmansille osapuolille ja jättää maanomistajille vastuun pidemmän aikavälin ongelmien ratkaisusta, pahimmillaan jopa voimala-alueen purkamisesta.

Suosittellemme myös luottamushenkilöiden perehdyttämistä elinoloistaan huolestuneiden asukkaiden inhimilliseen kohtaamiseen sekä tuulivoimaa koskeviin totuuksiin, jotteivät he erehtyisi lausumaan enää yhtäkään vähättelevää kommenttia, jotka meitä suuresti ihmetyttävät. Ohessa muutamia esimerkkejä:

- Oletteko käyneet katsomassa tuulivoimaloita? Eivät ne nyt niin pahalta näytä. -> On aivan eri asia käydä katsomassa tuulivoimaloita, tietäen ettei niitä ikinä rakenneta omalle takapihalle, kuin elää katsellen niitä 24 tuntia vuorokaudessa, 7 päivää viikossa ja 365 päivää vuodessa, ihan jokaikinen päivä. Lisäksi Kimpilamminkankaalle suunnitellut voimalat ovat max. kokonaiskorkeudeltaan 300-metrisiä. Näin isoja voimaloita ei ole voinut edes käydä katsomassa, koska niitä ei missään vielä ole.
- Eivät tuulivoimalat haittaa ketään. -> Valitettavasti ne haittaavat ja aika monta. Tämänkin mielipiteen kaikki allekirjoittajat kokevat Kimpilamminkankaalle suunniteltujen voimaloiden haittaavan jollain tavalla heidän elämäänsä.
- Ei tuulivoimaloista kuulu mitään ääntä. -> Ääntä kuuluu. Kaikilla teollisuusalueilla on meluhaittoja. Tuulivoimahankealue ei ole mikään tuulivoimapuisto, vaan teknistä ja luonnotonta ääntä tuottava teollisuusalue. Se on suurin syy, miksi hankealueet sijoitetaan harvaan asutuille seuduille, jossa melun lähtötaso on 0.
- Ei kannata valittaa, ettei käy niin kuin Pitkämäelle. -> Mehän emme tiedä, miten Pitkämäen kävi, mutta sen me tiedämme, ettei hän enää Soinissa asu.
- Huolemme 1,5 km:n etäisyydelle kodeistamme suunnitelluista 300 metrin korkuisista tuulivoimaloista ei ainakaan vähentynyt saadessamme vastauksen "Nehän tulevat niin lähelle ja nousevat niin korkealle, ettei niitä edes näe."

Toivottavasti tietonne tuulivoimasta eivät laajemmin ole sillä tasolla, mitä muutamat luottamushenkilöt antavat kommentteillaan ymmärtää. Mikäli ovat, joudumme epäilemään kykyjämme tehdä päätöksiä näin isoissa asioissa.

Ähtärin hankealueen osalta vaadimme Soinin kunnalta kannanottoa myös seuraavaan epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen: Kuinka Soinin kunta aikoo turvata asukkaidensa elinolojakuntarajojen läheisyydessä, johon suunnitelluista voimaloista Ähtärin kaupunki saa kaikki hyödyt mutta Soinin asukkaat vain haitat?

Pyydämme vastausta mielipiteeseemme kunnalta.

Vastine mielipiteeseen 5

Merkitään mielipide tiedoksi ja huomioon se kaavan valmistelussa. Kaavoitusprosessi on alkanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu muassa kaavan tavoitteet, selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnin laajuus sekä suunnitelmaan osallistumisen järjestäminen. Vasta osallistumis- ja arviointisuunnitelman jälkeen aloitetut valmistelemaan kaavaa. Kaava on laadittu rinnakkain ympäristövaikutusten arviointimenettelyn

kanssa. YVA- ja kaavaprosessien tavoitteena on lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun sekä tuottaa tietoa päätöksentekoprosessin tueksi.

Hankkeen nimi on tullut maakuntakaavasta, jossa tuulivoimalan alueesta on käytetty nimeä Kimpilamminkangas.

Soinissa infotilaisuus 20.1.2020 oli epähuomioissa osunut päällekkäin kunnanhallituksen kokouksen kanssa. Kaavaluonnosvaiheen yleisötilaisuuden ajankohta pyritään sovittamaan siten, että kunnan kokous ei olisi samaan aikaan. Osallistajia on täydennetty mielipiteen perusteella.

Lähialueen muut tuulivoimahankkeet on päivitetty kaavaselostukseen ja ne on lisäksi esitetty kartalla. Vaikutukset lähialueen muihin hankkeisiin on arvioitu YVA- ja kaavaselostuksessa.

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu kattavasti selvityksiä. YVA-selostuksessa on kuvattu selvitysten tulokset sekä ympäristön vaikutusten arviointi. Kaavoituksessa otetaan huomioon YVA-menettelyssä tuotettu tieto ja ympäristövaikutukset.

6 Hautakylän kyläyhdistys ry, 4.2.2020

- Tuulimyllyjen lopulliset sijaintipaikat pitäisi tulla huomattavasti kauemmas niin vakituisesta asutuksesta kuin loma-asunnoistakin kuin suunnitelmassa oli esitetty.
- Myllyjen määrää haluaisimme vähentää ja vähennys luonnollisesti asutuksen läheisyydestä.
- Haittavaikutukset ja- tekijät, jotka vaikuttavat niin ihmisiin, eläimistöön kuin luontoonkin selvitetään huolellisesti ja niistä informoidaan lähialueen asukkaita/loma-asukkaita rehellisesti ja viipymättä.
- Toivomme myös tiestön kunnostamista. Rakennusaikainen tienkäyttö rasittaa jo nyt huonokuntoista tiestöä merkittävästi, joten tiestön kunnostaminen on ehdoton sekä hyvin tarpeellinen toimenpide.

Vastine mielipiteeseen 6

Merkitään tiedoksi. Kaava on laadittu YVA:n vaihtoehdon VE 1 pohjalta. Hankkeen ympäristövaikutuksen arviointi on kuvattu YVA- ja kaavaselostuksissa. Tuulivoimahankkeen rakentaminen edellyttää tiestön kunnostamista.